

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Éves előfizetésben díjtól...
Hónapos előfizetésben...
Egyes más ára...
Egyes más ára...
Egyes más ára...

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivétel...
Székesfehérvár, Szilágyi Dezső-u. 11.
A szerkesztőség kéziratok...
Előfizetés és hirdetések...
Budaörsi utca 14. sz.

202

III. évfolyam 193. szám.

Nagyvárad

Kedd, 1917 szeptember 4.

Rigát elfoglalták a németek.

Budapest, szept. 3. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik a Wolff-ügynökségnek: **Rigát bevettük.**

Wilson egy kis időre elcsúszta a pápa főszerepét békeszótárak visszautasítását. Alig jelent meg az a parvenü válasza a békeszótárra, alig jelentette ki Wilson igazi parvenü gőggel, hogy csak akkor köt békét, ha a németek az ő tetszése szerint rendezik be kormányzatukat, már is megadták a németek a választ Wilsonnak: elfoglalták Rigát.

Wilson alaposan tévedett, ha azt hiszi, hogy az entente nekünk és a németeknek békefelajánlásokat diktálhat. Ha nem megy az egyesmányaes béke, ha valamelyik félnek diktálni kell a békét, hát az hamarabb leszünk mi.

Riga gyors elfoglalása megdöbbentőleg

kell hogy haszon ellenfelünkre, mert az az újabb fegyvertény fényesen dokumentálja a mi erőket és Oroszország gyengeségét. Már pedig Oroszország az ellenség legfőbb ereje.

Riga a Keleti Tenger legfontosabb kikötőhelye és Szentpétervárnak valószínűsége kulcsa. Egyike Oroszország legnagyobb városainak. Lakosságának száma kétszázötven körül jár, kiknek kétfelét német, kétfelét lett, lengyel és szlovák és alig egyötöd orosz.

Száznál több gyára, hatalmas ipara és kereskedelme, híres műgyártás, negyszerű történelmi múltja egyaránt egyik legjelentősebb oroszországi városoké, amelyet történelmi múltja és lakosságának nagy része a németekkel kapcsolatban egybe. Ha itt a

németek egyszer megvetették a lábukat, nem egykönnyen lesznek innen kivethetők. Stratégiai jelentősége a városnak igen nagy. A gorlicsi átütés után következett Hindenburg kurlandi negyszerű előretörése. Ha annakidején Riga hatalmas erővel elött kénytelen volt megállni.

Hónapok óta néztek ott farkasszemet németek és oroszok, a nélkül, hogy egyik is előbbre tudott volna jutni. Ha most a németek egy negyszerű neki iramodással ugyasólván ostrom nélkül jutottak hatalmas erővel a város birtokába, az az orosz hadsereg teljes elenyedésére vall.

A világ feszült figyelemmel várja a nagy diadal további következményeit.

Az antant nagy offenzívája Törökország ellen.

Budapest, szeptember 3. (Saját tudósítónktól.) A Rotterdamische Curant szerint Anglia és Németország között a háború tulajdonképpen a Balkánon és az ázsiai Törökországon keresztül Indiába és a Perzsa öbölbe vezető szárazföldi ut megszerzéséért folyik. A többi hadviselő felek már készek lennének a békére, de Anglia még mindig remél. A párisi tanácskozás határozatához képest az antant legközelebbi nagy offenzíváját Törökország ellen fogja megindítani.

A finnországi forradalom.

Budapest, szeptember 3. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Helsigforsban teljes az anarkia. Sok üzletet bezártak, a véres utcái savargások egyaránt érik. Pétervárról ismét sok ágyú és katonaság érkezett.

Ujra éled az Isonzo csata.

Budapest, szeptember 3. (Saját tudósítónktól.) A sajtóhadiszállásról jelentik: A vasárnap délután két óráig beérkezett jelentések szerint az Isonzonán a harci tevékenység ma is viszonylag csekély volt.

Budapest, szeptember 3. (Saját tudósítónktól.) A sajtóhadiszállásról jelentik: A San Gabrielle ellen az olaszok szakadatlanul újabb megerősítéseket vetettek harcba. Az egész harci terület tegnap este óta ismét nehéz tűzvérségi és aknázás alatt van.

! Női kötött selyem kabátok, őszi felöltők, gumiköppenyek. Impregnált esőkalapok, divatos bársony, nemez és velourkalapok, hölgyek, leányok és gyermekek részére. !

Czillér Imre nagyáruházában.

Egyes szám ára 12 fillér.

Reigl Ernő kioktatása az igazmondásra.

**Móricz Ernő dr főorvos
és Kazay Kálmán dr nyilatkozata.**

Összefoglalásunkra felhívott oktató-
sára kell fanyalodnunk. Reigl Ernő fürdő-
bérlet, Félix fürdői lakost ki kell rá tanítanunk,
hogy ha nyilatkozatot ír vagy mással írat és
csak aláír, akkor máskor igazat írjon vagy
írasson az íróidejével.

Súlyos egészségügyi kérdésekkel terhelt-
ten Reigl Ernő és a mögötte álló érdekeso-
port védszereit próbál a Tiszántúl két cik-
kében felsorolt tények ellen, a melyek a
Félixfürdő türethetetlen állapotáról hivatalos
leírások után beszámoltak. A fentiek keletkezés-
ével szemben az az egyetlen, ugyilátunk Kas-
sáról hozott s itt benne tulajdonosan felmag-
yozott utasítási gyűjteménnyel, hogy az egészet
azért írták 1917 augusztusban, mert 1917
májusában a hírdetésekre nézve meggye-
zés kötele s a lap kiadóhivatala közt nem
sikerült.

És a közönséges gyűjteményt mint szem-
szemzedett valótlanságot kerekben vissza-
ajtjuk.

Reigl Ernőnk aszólott volt megegyezés
a reklámokra a Tiszántúl kiadóhivatalával,
amit van a lapnak Nagyváradi és Bihar-
megye mezejében minden eszméttörvő ipari,
kereskedelmi s közgazdasági vállalatával.
Soha semmiféle ilyen megegyezés a szer-
kesztőségnek nem fozsúlyosabb abban, hogy az
érdekelt vállalatok ügyeitől saját véleményét
megmondja. Nálunk a reklámért fizetett ösz-
szeg — s ezt jegyezze meg magának Reigl
Ernő, ha eddig nem tudja — nem hallga-
tási díj.

A Reigl-féle reklámra kötött szerződés
1917 május 1-én lejárt, Reigl Ernő küldötte
azon túl is a hírdetéseket, jelentéseket a
személy meguyitására, s a mellett elfelejtette
a tavalyi esztendőről maradt 100 korona díj
megküldését.

Miután a kiadóhivatal a fizetési köze-
delmességet állandóan tapasztalta, erőlyesen
követelte a hátralék kifizetését azal, hogy
az idei időnyre való megegyezést ettől tiszti
függővé s fizetés esetén az általánynak a
közönséget anyagdrágulásra tekintettel 50 ko-
ronával való felemelést igényli, vagyis a
Félix fürdő fizessen annyi hírdetési áta-
lányt, mint a Szent László (Püspök) fürdő.

Mi az előfizetési árakat nem emeljük,
de az igenis következetesen keresztülfizessük,
hogy azok a hírdetők, a kik a háboruban
bőven keresnek, ne hírdessenek potom-
ságért.

Ere választ a kiadóhivatal nem kapott, de
jött egy telefon üzenet, amelyet kiadóhiva-
talunk továbbított s a lap egyik munkatársát
kérte Reigl Ernőhöz, akivel ez a munkatárs
szivélyesen viszonyban volt. Nagy meglepeté-
sére Reigl Ernő helyett a bírő helyettese
fogadta az illetőt s közölte vele, hogy nem
csak nem írat annyit a Félix, mint a Püs-
pök fürdő, hanem lezállítja a Tiszántúl áta-
lányát 50 koronával.

Munkatársunk a kiadóhivatal kezében
kijelentette, hogy ilyen léfélé hirtétésbe a

kiadóhivatal bele nem megy, a lap tekinté-
lyével, elterjedésével ilyesmi össze nem fér,
Reigl pár koronájára a kiadóhivatal rá nem
szorul s hogyszem potom pénzért hírdessük,
egyszerűen fitymáltunk a Félix fürdő rek-
lámszára.

A kiadóhivatal a jelentést azal vette
tudomásul, hogy a szerződés kötele s Reigl
Ernő közt felbomlott.

Köszben megtörtént az uszoda megnyí-
tása, amelyről, dacára, hogy semmi megegye-
zés nem volt, közlést hozott a Tiszántúl,
de megírta azt a tényt is, hogy a
bevezető csövek szétpukkantak s
s a vis a soles időben egészségtelen volt.
És Reigl eafelől próbálta pár vakmerő fer-
dítéssel, szára adatokat és tanakat soroltunk
fel. Ennek következményeként Reigl Ernő
főtanuunkhoz: Mihály János nagykursszedő-
höz három íves levelet írt, szemrehá-
nyást tett neki, hogy nem jól igazolta, ha-
nem miniket s egyelőre kiharadt a boltból.
Igy büntet Reigl Ernő az igazságot. Asért
is haragudott, hogy rendőri hírből megírta:
két pénzügyőr tisztviselő 40 koronáját, órá-
ját és láncát a kablokból ellopták, mert
kutes nincs a kablokból.

Am igazságot kötelességük megírni,
azért olvas a közönség ujját, hogy tájé-
kozódhat szereszen.

Miután nálunk a pauszálé nem hallga-
tási díj, nem is törődött az egyesség lé-
rejtésével s Reigllal, a ki azt íratja, hogy
a többi olvasottabb lappal megköltötte a
szerződést. Hogy melyik lap maunpire ova-
sott, azt a közönség jól tudja, mi is jól tud-
juk, hát arról ne beszélgetünk, mert neki
érdeklenséget nem akarjuk sérteni. Legyen
minden lap boldog azal, a hány olvasója
van. Hogy pedig Reigl mit olvas, azal iga-
sán nem törődünk. Tekintet nélkül a hírdé-
tési ügyre, megírta a fürdőre mindat, s
mi igaz, s mit akkor nem hallgattunk volna
el, ha Reigl akárannyi általányt fizet rek-
lámmért. Éppen az a Tiszántúl leglőbb oraja,
hogy a közönség nagyon jól tudja, hogy mi
az igazságot mindig megírjuk. Ha valakinek
elhallgatni valója van, az akár ne is hírdes-
sen nálunk, mert mi az elhallgatást, a
meg nem írt cikkek megfizetését nem is-
merjük.

Talán hallott erről Reigl Ernő. Szóval:
nem kötött hírdetési szerződést.

Ezután jött Kazay Kálmán dr felfüg-
gessítése, amelyvel 19.000 ember körorvos
nélkül maradt. Ugyebár, azt az kellett volna
megírni? Mi megírta, s megírta volna
minden általány esetén is, s ezt is, hogy

**a halottat a fürdő járvány-
kórházába nem lehetett
beszállítani, mert oda vi-
lánytelepet helyezett a
belső, az orvosiakást pedig, ame-
lyik adómentességet élvez, kiadta
kóser vendéglőnek.**

Mikor mi ezt megírta, még nem volt a
fürdőnk járványkórháza. Móricz Ernő dr
megyei főorvos azonban kiment a fürdőbe s
látai kívánta a törvény által előírt járvány-
kórházat, amelyről kiderült, hogy sok hite-
getés dacára két éven át sem készült
el egy, mint a törvény előírja: elkülöni-
tetten, távol a fürdőépületektől, barendsava.
A főorvos keletlenül igazságokat mondott
Reigl Ernő szemébe s a kihágási eljárás
megindítására adott utasítást, Kissé emlegette
Ászlót. S ma sem az, aminek laoni kellene,
csak egy ideiglenes, a cigányok lakásából
kihajított rész a begolyvár.

Hogy nem volt járványkórház a Félix-
fürdőben, annak tavaly bizonyult be káros
volta. Az Európa szoba asszonya hólyago-
s himlőben megbetegedett s a körorvos két
más betegre is megállapította a terjedést:
s meddies kezelődjénél a egy emeleti ven-
dégéi. A betegeket a kórházba, innen a
járványkórházba kellett küldeni, ami ellen
Rimler Károly polgármester táviratilag tiltá-
kosott a belügyminiszternél s Mayer László
dr városi főorvos nagy munkájára volt szük-
ség, hogy a falmerült kórt elnyomja. Erről
okiratok beszélnék. Az meg világos, hogy
csak cikkünk után, sebtiben rendezte be
a kórházat Reigl Ernő.

Megírta, hogy az uszoda vízbe bűzös, a
hűtőből pandrós víz kerül belé, tisztátalan,
nem gusztusos s Varga István oszondó-
parancsok oszondórral tiltatta be a fürdést.
Bizony, Reigl Ernő, fontosabb a közönség
érdeke.

Mindazért aprehendál a bírő bírő s
írat választ ellőcök. Ráismerünk a kóser,
amely a nyilatkozatot írta. A hang Ernő,
de a kéz szörös és Ésses. Rógtón ráismer-
tünk a kis hamiera. Mi nem tehetünk mást,
mint megacóllatjuk a közegészségügy hi-
vatolt veszőli ímót:

Kazay Kálmán dr körorvos, kít tegnap
helyezett vissza hivatalába az alépán:

— Engem formálisan kizártak a kör-
zetemben levő fürdőből, de ismerem a hely-
setet: a fürdő közegészségügyi ál-
lapota leirhatatlan, nincs annyi időm,
hogy elbesséhessem. Egy közegészségügyi
részegény telon ki belőle.

Móricz Ernő dr városi főorvos, mint
már a múltkor mondotta:

— Én többször beirtam a fürdőnaplóba,
teszek megnevelni, hogy a népszállók tulaj-
foltóságát meg kell szüntetni, mert közegés-
ségügyileg és a közérkölcslés szempontjá-
ból veszedelmes s türethetetlen. A többi nem
az én dolgom. Az uszoda nem jó, cikizáló
vízzel kellene ellátni s nem 42 fokos vízzel,
amely ártalmas a nehezen hűl ki, hanem
26 fokos vízzel. A sajtó és a premontrai
rend erre rászoríthatnak az, ahinek köte-
lessége az.

**A trachomazet, amelyről
szó van, megtörtént.**

A gépész fia lett trachomás (ugy tudjuk, ez
esszéljgiltató volt a többekkel érintkezést),
Waldmann Béla dr készítte, három négy más
trachoma gyaus emberrel. Kezelés és meg-
figyelés alatt állanak. Uzzel ellenkező biso-
nyitványok semmiiek.

Hát bizony így van az, Reigl Ernő. Ab-
ban a fürdőben, amelyet százszáz ember lá-
tozat, a bejésui fényes Félixfürdőben, amely-
nek társalgóját, egy tüvevényes mozi szá:

mára vették el, ma a csatornarendőse bírá volt mint a pocok az urak, amelyek meg-
szék a vendégek kenyereit. Rajta leszünk,
hogy ez az állapot megszűnjék.

En kötelességünk s ettől semmiféle ter-
ror el nem riadunk. A közönség ismeri
a Tiszántúlt, ismert most már Reigl Ernőt
is és tudja, ennek tegnap egy velünk nem
egy világméretű lépés kifejtését adott, hogy
az igazság a mi részünkön van.

A tisztességünkbe, a becsületünkbe bele-
szólni nem engedünk s ha még eddig nem
tanulta meg Reigl Ernő, hát megtanítjuk mi,
hogy gorombaságai, régalmaságai visszatelés
szülhetnek el.

Keressebb pókhandiság, és több igaz-
mondás, Reigl Ernő ur!

Német offenziva Rigáért.

Menekül a XII. orosz hadsereg

Berlin, szeptember 3. A nagyfőhadpar-
tíz jelenté:

Északi harcok.

Vikarban és erősen a túlszállás ható a
fiandriai srovaral egyes szakaszain erős, a
többi hadseregről, a Maastricht mellett is általá-
ban esékely volt. A combes—erősen i ország-
uton egy erős angol előretörés megkezdült.
A Hurlerike majornál a franciák térsere-
ségét arckharokban teltemesen csökkent-
tették.

Keleti harcok.

Lipóti hajó herceg vezértábornagy
arcvonala. Gerdes előkészítés után német
hadvezérlők szeptember elsőjén reggel Üx-
küllnél mindkét oldalon állították a Dünát.
Eős túlszállás és bombavető hajók előzte
meg a gyalogság átkelését, amely rövid huro-
k után a folyó északi partján megvetette lá-
bat. Erőteljes támadásaink visszavetették az
oroszoikat ott, ahol ellenállást tanúsítottak.
Csapatunk mozdulatai folyamatban vannak
és tervezésben folynak le. Az ellenség előra-
nyomulásunk hatására elállt a Dünától
nyugatra felé. Hadvezérlőink az orosz
utóvédekkel való csatározás közben itt is
előnyben vannak. A Rigától kiinduló
utakon a legkülönbözőbb sűrű oszlopok ha-
nyat homlok törszerűen észleltek. Egő fel-
vak és tanyák jelzik a 12. orosz hadsereg
hátráló nyugati szárnyának útját.

József főherceg vezérezredes huro-
vonala. Az Erdős Káptalok északi lejtőjé-
nek folyóvölgyében feléledt a harcok tevé-
kenység.

A Troisvölgytől délre több román ej-
jeli támadás a D. Cozánál és Grosescinél
megkezdült.

Maekensen vezértábornagy hadserege.
A Suesita és Putna völgyek közötti hegy-
ségben erdeink erős orosz román táma-
dásokat visszavetettek meg. Az itt kezdetre
került 200 legényjével együtt az az aug. hó

28-ik óra után a harc területen eftett fog-
lyok száma 20 tízezer, 1650 főnyi legény-
sereg, a csakmány 6 gőzura talpakkal
együtt, 60 géppuskára, számos aknavetőre
és légi járatra emelkedett. A románok Ma-
raszencinál is hiába támadtak.

Ma reggel Braşovnál Mounstirici
északnyugatra a franciák támadásai nagy
vesztésekkel mellett össesemlőttak. A szer-
bek a dobropoljén újabb véres veszteséget
szerveztek.

Ludendorff, első főhadparatíz.

Hiábavaló olasz támadások.

Keleti harcok. Budapest, szeptember 3. (Hivatalos.) Az oroszok
Foksanitól északnyugatra és Ocnától délre ismétellen hiába támadtak.

Olasz harcok. Budapest, szeptember 3. (Hivatalos.) A Monte san
Gabrielén tegnap napkelte előtt csapatunk vállalkozása élénk harcokra
vezettek, melyek kedvezően végződtek. Délután és este a hegy északi
lejtőjén erős olasz támadások megkezdődtek. Görztől keletre és Jannano-
nál is eredménytelenek maradtak az ellenség előretörései.

Olasz repülők az Isztria nyugati partvidékének több helységére
bombákat vetettek. Egy Trieszt ellen vonuló olasz repülőrajt tengeri re-
pülőink céljának elérése előtt elűzték.

A Vojusa mentén ellenséges felderítő osztagokat visszavertünk.

A vezérkar főnöke.

Anglia, Francia- és Olaszország nem válaszol a pápa jegyzékére.

Budapest, szeptember 3. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A
három nagyhatalom Anglia, Francia- és Olaszország nem fog válaszolni
a pápa jegyzékére. Anglia, melynek egyedül van képvisellete a vatikán-
ban csak tudomásul veszi a békejavaslatot.

A buvárhajóharc eddigi eredménye.

— Több mint 6 millió tonna. —

Budapest, szeptember 3. (Saját tudósítónktól.) A berlini Wolf-ügy-
nökség jelenté: Az angol csatárnában és az atlanti óceánon tenger-
alattjáróink újabbán ismét 4 gőzöst és 2 vítorlást súlyosztettek el
17500 bruttó tonna tartalommal. A tengeralattjáró harc kezdete óta
több mint 6 millió tonna ellenséges hajóúrt súlyosztottunk el.

Redzianko vallomása a Schuhemlinov pörben.

Budapest, szeptember 3. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Pé-
tervári hivatalos jelentés szerint a Schuhemlinov pörben szombaton Redzianko
tett tanvallomást. Kijelentette, hogy kezdettől fogva aggodalommal nézte Schuhom-
linov működését. A munició hiány óriási zavarokat idézett elő. A főparancs-
nok Nikolajevics nagyherceg akkor beutazta az egész galíciai frontot s ki-
jelentette, hogy a munició hiány miatt minden további hadművelet lehetetlen
a nagyherceg volt az, aki rávette a cárt, hogy Schuhomlinovot ejtse el. A tár-
gyalás folyik.

Wolff-ügynökség az antant offenzívájáról.

Budapest, szeptember 3. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség
jelenté: Az antant általános offenzívája eddig minden pozitív siker nélkül
maradt, a német előretörés pedig keleten bebizonyította, hogy az antant
második, bár sokkal szerényebb célját sem érte el; nem sikerült neki,
hogy csapatokat vonva el tehermentesítse Oroszországot.

Noha az oroszok régi idő óta számoltak egy Riga környéke elleni
támadással, a széles Duna folyón való átkelés teljes mértékben sikerült.

Mona Lisa fényképezési műterem

Nagy Sándor-utca 4. szám.

A legszebb fényképek!

Rendes és pontos munka!

Felvételek minden nap reggel 8 órától este fél 8-ig rossz idő esetén is. Vasár- és ünnepnap szintén egész nap.

Dr Tóth Kálmáné a tanács előtt.

A széttéptett ezerekoronás.

Igen, dr Tóth Kálmáné, vagy amint a tárgyalás alatt titulálták, „Otti”, tegnap tartott szünetelt egy perben, amelyben a panaszt ő tette. Lelőban jelent meg a közzé tett kérdésekre, hogy Budapestre megy vendégszerespelel legközelebb, valószínűleg a Királyszínházba.

Az eset úgy történt, hogy Lindenfeld Lajos ügynök 21,000 korona értékű szerződést vásárolt Popovics Athanásztól. A szerződésben azonban átvette Perlutz Márton mássáros assal a kikötéssel, hogy a Lindenfeld által adott 1000 koronát visszaadják, de szerződés szállítását engedély szükséges Budapestre. A fizetésnél összeadtak egyfelől Perlutz Márton és Lindenfeld Lajos, másfelől Popovics Athanásznő és leánya, dr Tóth Kálmáné Vargha Otti. Perlutz lefizetett 20,000 koronát az assal, végül odaadott egy ezer koronást, előbb Lindenfeld felé mutatva vele, dr Tóthnak, aki azt megragadta, de ugyanakkor odaadott Lindenfeld Lajos is az ezershez a háromnegyedrészét elszakítva kitépte kezéből. Kis zavar támadt, Lindenfeld a székbe esett elvitte magával. Tóth drág feljelentette szerződés miatt a az ezrest elfoglalták. Polgári perben megítélték ugyan Lindenfeldnek az ezres hiányzó részének értékét is, a maradék darabot 484 koronáért váltotta be az Osztrák-Magyar Bank.

A törvényszék tegnap tárgyalta Szőlőssy Gyula tanácselnök elnöklésével ezt az ügyet. A vádat Nesztor József dr királyi ügyész képviselte, védő volt Faragó Viktor dr, a megápanaszolt Gerő Gusztáv dr képviselte. Jegyző: Messey Ákos dr.

Vádlott Lindenfeld Lajos kijelenté, hogy az egyezés úgy szólt, ő visszakapja előlegét, tehát az ezres után jogosan nyúlt.

Popovics Athanásznő elmondja, hogy Otti már a kezében tartotta az ezrest, mikor Lindenfeld odakapott.

Ügyész: Otti már fogta az ezrest?

— Igen.

Elnök: Otti öngyűlölete hosta vissza az ezrest?

— Igen.

Perlutz Márton úgy adja elő az ezrest, mint a vádlott.

Dr Tóth Kálmáné a vádat igazolja. Esután azembesítik Popovicsnőt Perlutzszal és dr Tóthnéval.

Elnök: Előbe tartom nagysádnak a rendőrségnél tett vallomását, amely eltérő a monszáitól.

Dr Tóthné: Nem úgy történt, nem is tudom, mit írtak velem alá, nem tudom, miről van szó. Elmentem Gerő ügyvéd urhoz intéskedjék a sértésre nézve.

Megeskették.

Elnök: Az utolsó ezrest adják oda Lindenfeldnek, miért?

— Mert az előlegot utoljára adják meg.

Nesztor József dr ügyész: Az elvétel médjé jogosan legyen, ez a kritérium. A bankjegy Tóth drné kezében volt. Az ezreszok relatív fogalom, az Osztrák Magyar Bank összes bankjegyi közül az ezrekoronásnak van a legértékesebb papírja a est is elvételre Lindenfeld. Büntetését kér.

Faragó Viktor dr teljes védőbesséde után a törvényszék vádlottat felmentette, mert nem jótalanul s nem erőszakkal vette el az ezrest. Ügyész fellebbesett.

A Honvéd-nap előkészítése.

Értekezlet a városi háznál.

E hét szombatján és vasárnapján régi idők kedves emlékei utolnak fel a Rhéy kertben, mikor nagyszabású ünnepélyek zajtót lesz hangos újra a százados fák környéske.

Mindég nemes, emberbaráti olt szolgálta ezek az ünnepélyek, de talán soha sem mosdítottak elő hasznosabb és magasztosabb olt, mint most, mikor az elesett hőök övegyei és árváink felségélyezésére fordítják az ünnepély jövődelmét.

A két napra terjedő nagyszabású ünnepélyt a 4. honvédgyalogszrd és a pótláselőlj tisztikara rendeli s a programmba nagyobb szabású látványosságokat is vettek fel, ami bizonyára fokozni fogja a közönség érdeklődését és az ünnepély látogatottságát.

Az ünnepély előkészítés tárgyában vasárnap délelőtt a városi háznál értekezlet volt, amelyen előkelő közönség vett részt. Jelen voltak a front-színház tagjai, az orosz frontról az ünnepélyre hazajött honvéd tisztek.

Obrincsák István ezredes akadályoztatása folytán Seregély Dezső ezredes elnököl az értekezleten, aki megnyitójában rámutatott, hogy az ünnepélyt kedős jóhkönyvel előmozdítására rendszik: a honvédek övegyei és árvái javára és a Katona Otthon felállítására.

Fráter Imre törzsorvos a nagyszabású ünnepélyt körvonalazta. Szeptember 8 és 9 én lesz az ünnepély a Sport-téren és a Rhéy-kertben. Kabaré, sportmulatók, hadi jelenetek, népies mulatók gazdag változatossága tölti be a két napi programot, amelynek elouja a Front-színház előadása lesz. Elő napon lesz a sport-ünnep, a Salgószentmiklósi tagjelnek kabaréja, B. régi Sándor hadnagy vezetés alatt. Második nap, vasárnap trézés ünnepségek és a Front-színház előadása, amelyben Ács Vilmos, Gaudag Géza, Morvay Lóránt, Jámber Lajos hadnagyok, Fényes Ákos és Farkas Károly zászlósok működnek közre. Ritka látványosságot nyújt az elő sakkjáték, amelyben a sakk figurákat előkelő hölgyek, katonatisztek és katonák helyettesítik. Az elősakk partit dr Sella László hadnagy rendeli és vezeti. Különböző előadó sátorokat állítanak fel. A törzsorvos felkérte a hölgyeket, hogy vállalják el a sátorok az előadását.

Országgh őshadnagy a rendező bizottság nevében ismertette az ünnep részleteit. Az ünnep mindkét napján zenés felvonulás lesz, allegorikus kocikkal a város utcáira. Szombaton délután zenével nyitják meg a honvédnapot. Esután a pótláselőlj legényegyből összeállított csapat különböző harctéri feladatokat: kézilabdát, szuronyvívást stb. mutat be. Esután a színház kabaréja mulattatja a közönséget. — Vasárnap, másodnap a színház nyitány után trézés nép-ünnepély, az elősakkjáték, majd a front-szín-

ház előadása, amelyben 12 személy vesz részt; ennek programja: tánc, ének, vers, szavaltat, amelynek szövegét is az előadók írják a fronton. Mindkét nap virágsátor, trafik sátor, cukrász- és pásztor-sátor, péksátor, továbbá gulyás konyha és süretti sátor lesz felállítva, amelyeknél előkelő hölgyek és urleányok árulnak. Lesz továbbá mindkét délután szépségverseny, téberi telefon-sátor, azótag bórca, amelynél 10 kiló hamisítatlan kávét szorolnak ki. Mindkét napon konfettiosztás zárja be az ünnepélyt. Egyik rendkívül érdekessége lesz az ünnepélynek a repülőgépek megjelenése, amely Fráter törzsorvos ideája. A pándorfi katonai repülő telepről érkeznek a repülőgépek, amelyek a magasból virágot szórnak a közönségre.

Pásztor Ferenc indítványára meghívják a megye és város vállalatát. És a pécsi ünnepélynél 80,000 korona bevétel hozott. Továbbá elhatározták, hogy Híd-Ujságot adnak ki.

Seregély alszredes indítványára felkérlik a szőlőtulajdonosokat, hogy a süretti sátor előjaira gyümölcsöt, szőlőt adakozzanak.

Végül elhatározták, hogy ha kedvezőtlen időjárás akadályozná az ünnepélynek a szabadban való megtartását, azt a Kéth. Kör nagytermében tartják meg.

Az ünnepen a hölgyek beosztása a következő:

Szüretti sátor.

Vezetők: Obrincsák Istváné, Rimler Károlyné, Cziffra Kálmáné, Szenlélek Kálmáné.

Beosztott hölgyek: Ravady Barnáné, Versár Istváné, Baranyi Tiborné, Fényes Lórándé, Mikalózy Lili, Blóga Bernáné és leánya, dr Öley Györgyné, Sanyogh Pálné, Bognár Sándorné és leánya, Rimánóczy Kálmáné és leánya, Lőrinczy Attiláné századosné, Bóha Pici, Moskovics Mikus, Gerő Arminé és leánya, dr Spitzer Mártoné szardorvosné, László Mártoné, Gelsta Alice, Zichentmayer Károlyné századosné.

Cukrász sátor.

Vezetők: Csécsy Nagy Imréné szardorvosné, Kun Frigyesné ezredesné, özr. Nagy Ölszéné.

Beosztott hölgyek: Patóczy Zoltáné és leánya, Imecs Iltszéné, dr Szőlőssy Gyuláné és leánya, Vaszkó Ottóné századosné, Szankóczy Orsolyáné, Keleti Istváné főhadnagyé, Darvasy Lajosné, Némethy Ferencné, dr Bartha Rozsáné és leánya, Balogh Lajosné, Fáy Lajosné és leánya, Moskovits Miksáné és leánya, Tabéry Arminé és leánya, Hoványi Gyuláné és leánya.

Ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Fügöny, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kézműfestő, vegytisztító és gőzmosógárában Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 84. Felvételi üzlet 14-69.

* Egy harmadik polgári osztályú kisleányom mellé keresek vilékre okleveles tanítónőt. Címem magudható a kiadóhivatásban.

A régi lisztkönyvek érvényüket veszítik.

Tudatom a város területén levő összes pékekkel, kenyérsütéssel foglalkozókkal, vendéglőkkel, kávéházakkal, cukrászdákkal és kereskedőkkel, hogy 1917. szeptember hó 6. től kezdődőleg az összes forgalomban levő lisztkönyvek, kenyérlisztok és egyéb összes élelmiszer utalványok érvénytelenek és hatályosak, valamint egyéb élelmiszereket csak az újonnan kibocsátott kenyérlisztok és egyéb élelmiszerutalványok ellenében szabad kiszolgálni, még pedig a kenyér és egyéb hiteleként kiadandó élelmiszereket a szeptember 6. től 13. ig terjedő szelvény ellenében a havi adagra kiutalt élelmiszereket pedig a szeptember havi szelvény ellenében.

Pigyelemfelkeltő az érdekelteket, hogy a nekik bemutatott kenyérlisztokat és egyéb élelmiszerutalványokat pontosan vizsgálják meg és csak az újonnan kibocsátott szelvényekre szolgáltatassanak ki kenyéret és egyéb élelmiszereket, mert a későbbi megosztás szeptember hó 6. től kezdődőleg nemcsak az esetleg még régi szelvényekre kiadott mennyiséget nem fogja az illető contingensébe beletudni, hanem ellene a kiadási eljárást is megindítja.

Az új kenyérlisztokon, valamint élelmiszerutalványokon az 1917-1918. évi kiadást pontosan ki van tüntetve, a könyvek és élelmiszerutalványok a régi től elűtő szelvények és más nyomásuk, tehát azonnal felismerhetők.

Nagyvárad, 1917. szeptember hó 2. án.

Lukács Ödön s. k.,
polgármesterhelyettes.

Nagy aranyérem, nagy ezüstérem.

Tízlet lesz a vitéz cigányőrmesterből.

Luka Péter őrmester talált tavaly egy ökröt és egy tehenet az országúton. Az Erdélyi Államvédelmi Bizottság gulyájából szabdaltak el.

Jónás Demeter vette meg tőle 300 koronáért arra a biztatásra, hogy századosa vásárolja a moat el kell menni a harctérre, hát eladja.

Vádolt Jónás Demeter kijelenti Sütő Lóssy Gyula elnök kérdésére, hogy ártatlan, járulót kért és biztosítékot Oláh Ferencőtől, azért adta el 1500 koronáért a két állatot neki.

Tanuként kihallgatnak egy érdekes embert: Luka Péter 23 éves őrmester, fejével magasabb mindenkinél. Ő vitte el a két marhát, egy vörös ökröt és egy fehér tehenet. Eladta Jónásnak valami ürüggyel 300 koronáért.

Volt a harctéren, tizenegy lövés érte, egy a fejét alulról fölfelé keresztülvágta. Semmi baj, mondja. Nagy aranyérem, nagy ezüst, vaskereset. Őrmester, most oktató, tisztihelyettes lesz.

— Volt hadbíróság előtt?

— Igenis, Krakóban. Azt mondták: Iráffuz.

— Mit jelent az?

— Nem tudom, csak hazá mentem.

A vizsgálat kiigétségét rendelte el a bíróság (ügyész: Nasztor József dr., jegyző: Mezey Ákos dr.).

HÍREK

* **Malatinaszky főispán Berettyó-ujfaluban.** Malatinaszky Lajos, Biharvármegye főispánja, Fráter Barnabás alispán és Fráter Iván főispáni titkár kíséretében tegnap a déli felől vonattal Berettyóujfaluba utazott, ahol egy napig Jezerniczky Dániel főszolgabíró vendége lesz. A főispán és kísérete az éjjeli vonattal fog Nagyváradra visszaérkezni.

* **Ezüstmiséés áldozás.** Ma ünnepi papjának huszonöt éves jubileumát az egyházmegye egy kiváló papja: Kovács József bihari püspöki esperes plebános. Az ezüstmiséés áldozópap 1868. január 25-én született a 1892. szeptember 4-én szentelt pappá boldogmiséru Schlauch Lőrinc borbokr, püspök. A szentelés után mint káplán működött az egyházmegye legnagyobb plebániáján a 1894-ben aktívus lett az egyházmegyei hivatalban. 1903-ban nyerte el a mesőtelegi plebániát, majd 1907-ben az élelmi kerület esperese lett. 1911-ben bihari püspöki plebános lett a titkárát vezette. A nagyváradi lelkesül működés. Huszonöt évesen át közkedvelt tagja volt az ezüstmiséés a városi egyházmegyének. Lángoló magyar érzése, hangulatos költészet, funkció gondolkodása tették népszerűvé mindenütt, ahol ismerték azt az ígérő magyar papot. Ma ezüstmiséjét a bihari püspöki plebaniatemplomban mutatja be az Égek Urának az ezüstmiséés esperes plebános.

* **Az új főispán a városi hivatalokban.** Ember Géza főispán tegnap megkezdte a városban az egyes hivatalok meglátogatását. Több ügyosztályban megjelent és érdeklődött a tisztviselőktől a folyó ügyekről. Az összes hivatali helyiségeket a közeli napokban sorban meglátogatja a főispán.

* **Kézbesítették az élelmiszerutalványokat.** Már korábbi hírdőnyben tudtunk a város közönségével, hogy az 1917-18. évi új liszt-, kenyér- és élelmiszerutalványokat a későbbi megosztás ügyosztály kiadta és annak kézbesítése folyamatban van. Most pedig közlöm, hogy a nagyváradi m. kir. postahivatal ezen liszt-, kenyér- és élelmiszerutalványokat szardai, folyó hó 5. és 8. óráig mind le fogja kézbesíteni, miért is ezáltal tudatom a város közönségével, hogy ezen új liszt- és élelmiszerutalványok kézbesítésén, folyó hó 6. án lépnek érvénybe és a régi jegyek ezen kezdől kezdve érvényüket veszítik. Az összes hatósági ületek, valamint kereskedők és pékek f. hó 6. itól, csütörtöktől kezdődőleg tehát lisztet, kenyeret, burgonyát és egyéb hite adagokra kiutalt élelmiszereket csak a szeptember 6. től szeptember 13. ig terjedő időre szóló új szelvények, a havi adagra kiutalt egyéb cikkek csak a szeptember havi új szelvény ellenében fogják kiszolgáltathatni. Nagyvárad, 1917. szeptember hó 3. án. Lukács Ödön, polgármesterhelyettes.

* **Kinevezések a postán.** A posta és távirat vezérigazgató posta és távirat segédellenőrké nevezték ki Kőrösi János és Kuzsák Márton segédüzemvezetőket. A kiadványt a hivatalos lap vasárnap száma közölte.

* **Stépan Bóbi esküvője.** Vasárnap vette feleségül Zeller Jenő honvédsereg főhadnagy Stépan Bóbit, Jancsovics Jenő árvasszéki ölnök mostohaleányát. Tanúk voltak: Fráter Emil dr. képviselő és Lukács Ödön főjegyző. A rendkívül díszes esküvő a Körös utcai ág. ev. templomban folyt le.

* **Kitüntetések.** A hivatalos lap vasárnap száma közli, hogy a király az elismeréssel szemben tanultott vitéz és eredményes magatartásuk elismerésül a vaszkorons rend 3. osztályát a hadiképzésével és hűvel adományozta Krajcsovic János 37. gyalogezredbeli alezredesnek és — mint repülőnek Gruber Árpádnak 101. gyalogezredbeli századosnak.

* **Géczy Géza temetése.** Tegnap délelőtt temették el imponáló részvétellel Géczy Géza lat aszt. káptalani főmérnököt. A halottas háznál nagy számmal jelentek meg az elhunyt barátai, kártyásai és tisztelői. Jelen voltak: Dr. Vucskics Gyula, Gresinczy Antal és Lopuseny Gyula kanonokok, Ringelmann Lajos, Jancsó Lajos, Tölgyessy Károly, Piacsek Sándor, Imrik S. Zoltán, dr. Imrik Gusztáv, Imrik László, dr. Schweiger Ede, Frankó Endre, Székely Sándor, Kászil Sándor, Berényi Sándor, Herman Lajos, Palfy Jenő, Thomsleitner Sándor, Beresky László, Jász Károly, Bocsi Sándor, Petrus József, Sály Gyula, Ferdényi Olivér, Gilarsiner Adolf, Lavag Sparker Ferenc, dr. Krüger Aladár, Páiser Károly, Kesze István, Nagy Márton, főszolgabíró, dr. Fáy Lajos főügyész, Padala Pál, Hollóssy, Sziglary Gyula, Bízassy Ferenc, Sitarill Ferenc, Varró Domokos, dr. Horányi Gyula, Vámos Adolf, Vály Géza, Hanzsly István, Papp Imre, Bakó István, Képes Miklós, Virányi Bóla, Tabéry Armin és még nagyon számosan. A temetési szertartást dr. Karácsonyi János c. püspök segédlel végente. A beszentelés után a nagy díszű messy érekeposztót, a melyen szebbnél szebb koszorúk és szalagok voltak elhelyezve a negyedik üveghalottas kosárban az oltári plebaniatemplomba vitték a hol díszes ravatalra helyezték és gyászszenet mellett tartották a halott lelki üdvéért. A gyászszenet végeztével az imponáló gyászművet az oltári temetőbe vonult, ahol a családi sírhelyre helyezték végül nyugalomra.

* **Adomány a vak katonáknak.** N. N. 5 koronát juttatott szerkesztőségük a vak katonák javára. Gyűjtésük ezzel 4458 K 42 fillérre emelkedett. Rendeltetési helyére juttatjuk.

* **Vadrucák a Körösön.** Pár nap óta szokatlan és édeskes lávány csajja a velencei fiukat a Körös partjára. A városi vízműtelep utolsó két gálya között, a felduzzasztott esendős zöldséves vizet megjelennek a vadrucák és nagy haláztatot tartanak. Több mint fél percig el-elűnnek a víz alá és újra megjelennek egyents, vörhenyes nyakukkal a felszínen, sárga osztrákban morzsolgatva valamit. A vadrucák megjelenése az időjárás hűvösebbé válásával egyidőben történt és úgy látszik, és most már állandó marad. A nagy érdeklődés azonban el elriasztja az érdekes vendégeket ha ebben az arányban nő a közönség kíváncsisága, akkor meg is szoknak a Körösön az ezen helyen ritka vízi szárnyasok.

* A biharpüspöki villamos vasút. A kereskedelmiügyi miniszter értesítette Nagyváradi városát, hogy a Nagyváradi pályaudvarról Bihar-püspöki községbe tervezett villamos vasút előmunkálatai engedélyt egy évre meghosszabbította.

* Az örökös vámszámlát megállapították. Tudatom a város községi bizottságával és az érdekeltektől való megbeszélés után, hogy Nagyváradi város törvényhatósági bizottsága 225-10774-1917. kgy. sz. végbírósági határozatával a magyar kir. miniszterium 2192-1918 M. E. sz. rendelete 12 §-ának megfelelőleg a városra 2 százalékos káló és porácson kívül Nagyváradi törvényhatósági területén az örökös számszámlát 10 százalékosan állapította meg. Nagyváradi, 1917. évi szept. 3. Lukács Odén, polgármester helyettes.

* Leasz olcsó fa. Nagyváradi város tanácsa tegnapi ülésén foglalkozott a közönség tífia szűköségének ellátásával. Komlóssy József gazdasági tanácsos bejelentette, hogy újabb famennyiséget szerzett be a város. A fa köbmétere 33 koronába kerül a városnak a azt minimális haszon mellett, c. upán a költségek felszámításával szolgáltatja a közönségnek. — Együttel Torok Gyulának átengedik a Nagypiac-téren a két 150 négyzetméter területet, az általa felajánlott 100 vagon forgács eladására, de kikötötték, hogy költséghatárként 90 fillérről drágábban nem adhatja a forgácsot. Egy vagon forgácsot ingyen oszt ki a város a szegényeknek.

* Eljegyzés. Andriška Antol városi tisztviselő eljegyzett Sücs Ióniával. Már Lajos nagyváradi lakatos iparos kedves nevét leányját.

* Népegészségi országos nagygyűlés. Budapesten a három Művelődési Körök orvostanár elnöksége alatt álló népegészségi egyesület október 25., 26., 27. és 28. an népegészségi országos nagygyűlést rendez, melyre az egyesület tegnap érkeztet meghívójában Bihar megye törvényhatóságát is meghívta.

* Egy hős hadnagy halála. Megrendítő szerencsétlenséget ad hírül a gyászjelentés, mely közöli és kikéri Boóc Antol os. és kir. tartalékos hadnagy halálát tudatja. A fiatal hadnagy os. év július 16. án sebesült meg a déli harcokban hivatalának teljesítése közben egy felrobbant kézilabdától homlokán találva. Azóta szenvedett hosszabb ideig és hat hét súlyos szenvedés és a halotti események átjárás felvétele után élésének 24. ik évében, boldog házasságának 4. ik hónapjában augusztus 28. án ó. s. 10 órákor meghalt. Ideiglenesen a krasznaburg kerébszékben temették el a ha megjő a felróbb katonai engedély, a holttestet haza fogják szállítani. Az elhunyt hadnagynak több kitüntetése volt, többek között a nagy arany vitézségi érem tulajdonosa volt, amely csak a legnagyobb hősök kitüntetés. Négy hónappal ezelőtt kötött házasságot Korda Georgiával, néhai dr. Korda Kálmán szépséges leányával, akit négy hónapi boldog házasság után övegyen hagyott. Az elhunyt fia volt Boóc Géza ny. kir. bíró és neje, Vincze Amáliának a Juliska Berna városi tanácsos sógora. Előkelő, kiterjedt család gyászolja a hazáját és királyért halt ifjú hőst.

* 80 csikó elárverése. A miniszter leírta értesítette Ember Géza főispán, hogy legközelebb 80 fiatal csikót szállítanak a harciérről Nagyváradra a azok a gazdaság községi elárvertek.

* Ingyen fa a városi alkalmatlanoknak. Tekintettel a nagyarányú víznyelésre, a városi tanács úgy döntött, hogy a városi szolgálatok és a rendőrségnek fejenként 3-3 köbméter fa-t ingyen kioszt. A városi tanács tegnapi ülésén foglalkozott a kérdéssel a dr. Thury László ügyész és Lukács Odén felajánlására elhatározták, hogy a városi szolgálatok is részeseik legyenek ebben a nagy arányú víznyelések, mint a rendőrség és hivatalosok 2-2 köbméter fa-t ingyen kapnak a városból.

* Déli Ujság. Pár nap múlva Budapestre és a vidékre megjelenik a kormány új déli lapja, amelyet Lázár Miklós hírlapíró szerkeszt, segédszerkesztője pedig Markovits István hírlapíró lesz. Szóval, hogy a kormánynak felhatalomozta egy déli ujság lesz, amely már 12 órákor jut az utcára s éppen nem eszél konkurenciát az Estnek.

* Élet a Püspök-gyógyfürdőben. Az első napok talánvalóan a fürdőben való életet jelenti a városi és a környéki népről a strandok csapadékok bejárta közt, megvárni a saját vidám élet. Nem vagyunk az a Püspökfürdőben, melynek hírei évről-évre az egész tájakra vívnek és a mely immár a közföld érdekességei közé sorolható. A nyári szezon végén új évszázad kezdődik a munkák végével, Bihar, Hajdu és Bihar, sőt a távolabbi városokból betelepszik, akik az őz kellemes időszaka felajánlatait elfogadják, örömmel keressik fel a csodálatos gyógyító forrásokat a Püspök-gyógyfürdőben, mely helyen a szőlőkkel és a nagyobb kényelmű nyújtást a nagyobb kényelemmel fogadhatja vendégeit. Mint értesülünk, az 1-10. kezdve a szobaárakat is 30 százalékkal csökkentették a s állampolgárok igazgatóságának lépések történetek után, hogy a városok közlekedésének rendjét október elejéig változtatni, november elejéig pedig továbbra tartják fenn a közönség kényelmét. Varga Sándor népszerűvé vált hírlapíró elnyomottan hangvételű. A fürdő életét leíratosították meggyőzően, hogy a meleg gyógyító források a tropikus nyári hőmérséklettel szemben kellemesebbnek és hatékonyabbnak tartják.

* Korpát kapnak a biharmegyei tejtermelők. Az országos közéleti ügyek bizottsága tegnap értesítette Bihar megye körhivatalát ügyosztályát, hogy tekintettel a lakosság hiányára mint a forrásból fellépettség, hajlandó a megyében lévő tejtermelőknek megfelelő mennyiségű korpát kiutalni. A kiutalandó korpát csak azok tarthatnak igényt, akik nagyobb társaságoktól rendelkezők, valamely község, város vagy intézmény felelősségét vállalják ki, kaphatnak az egyes termelők is, ha érdekeltzésekbe lépve szövetséget alkotnak és tejtermelőket a közérdeklődést kielégítésére fordítják.

* A Láb a lakásra megy. Egy fővárosi estilap hirdetéséből: «Lakásra megyek cipőket venni. Bem (Láb). Klauzál u. 33.

* Most az ideje a szőrmék festésének, csipkefüggönyök tisztításának, mint a utáni festés, férfi- és női ruhák tisztítása, gyászszertben ruhák elrendés kivételben festetnek Halterberger Vilmos kémfestő s vegytisztító gyárában Nagyváradon.

* Fischer Ervin főlezeniskolában a beiratkozások szeptember hó 1. én kezdődnek, naponta d. s. 9-12. ig, ó. u. 4-6. ig szűkölhetők. Szaládi u. 2. sz. Telefon 14 74. Csakis államilag képesített tanítók.

* 140 es cukorka, csokoládé áru, likörök, konyak, tököly, silvorium, seprő, rumok, bork, gyümölcsiz (1/2 kgr. üvegekben) nagyban és kicsinyben kapható ASZÓDI MIHÁLY Kossuth-utca Sas palota.

* Üzletmegnyitás. H. dbavonul som miatt két évig zárva tartó farsaszmű és uridivat üzletemet megnyitottam. Pfaff Kálmán, Ráiózi-ut. 3. Telefon 1559.

Legújabb fűzőket legolcsóbban Resztenbaum Juliskánál lehet beszerezni Rákóczi-ut.(Korona gyógyszertár mellett) Leibchenek főlárban. Telefonszám 827.

* Értesítés. Értesítem a közönséget, hogy a cseplői munkák levélezése után hazajöttem és lakóim üzletemet újból megkezdtem Ráiózi ut Moskonia palotában. Sipos András lakatosmester. * Közlés irószatalk eladók a Polgári tekerékpárüzletben.

SZÍNHÁZ

Heti műsor: Csütörtök: Csárdáskirályné. (Magyarító előadás.) Péntek: Traviata. (Közös: Margit beiktatása.) Szombat: Szablonok elszámlása. (Vámos Gizi, Sebő Gyula és Várdi Lajos beiktatása.) Vasárnap délután: Igól diákok. Vasárnap este: Vengerkák (Havasi Mariska beiktatása.)

A színház a közönség kényelméért. A Színház elnöke vasárnap elhatározta, hogy a közönség kényelméért, a múlt idényben oly kellemetlen tapasztalatokból elkerülve végül már most kezd nappali fogypótlást állít fel. Az egyik a Bazar-színház színház, amely eddig is nappali pótlást volt. In a párolyok, saóilyok, korszakok és témák között vannak válthatók. — A másik pótlást a színháznak az Emke-károlyok felől előadás, a földesintén állítják fel és itt az erkély, karzati ülő, állóhelyek és díszjegyek vannak válthatók.

Idénynyitás előtt. A színház elnöke elő 6 ó. csütörtökön tartja meg azelőnyíté előadását, amely alkalommal a mai idény egyik utóélettel eljere: a Csárdáskirályné kerül színpadra. Haza ahhoz a programhoz, hogy lebeszéljen mind több operaelőadás szereplője a műsoron, már a színház elnöke második napján Traviata kerül színpadra. Ennek az előadásnak a keretében mutatkozik be a színház új koloratúr énekesnője: Kovács Margit. A rendkívül bájos, kellemes megjelenésű fiatal művésznőt a legjobban hírek előzik meg. Eddig a kolozsári Nemzeti Színházban volt a teljes és erősebb az együttműködés, amely számára, Kovács Margittal az élén, lehetővé vált az operaelőadások kultiválása. A szombati a színház a vidéki közönség számára. Ez után a Szablonok elszámlása van műsoron. Az előadás keretében az új tagok közül Vámos Gizi, Sebő Gyula az új komikus és Várdi Lajos, a társulat lírai szereplője mutatkozik be. Vasárnap délután az Igól diákok kerül színpadra este pedig a Vengerkák. A régi közönségben Havasi Mariska, a társulat új drámai művésznője mutatkozik be.

URANIA mozgószínház Kedden Uj műsor. Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor, hétköznap 5 órákor kezdődnek.

IRODALOM

JÉZUSHOZ.

(Ezüstnaisém alkalmával.)

Érted élni, érted halni,
És tehozád há maradni
Gyönyör annak Jézusom,
Akiel te figyelre léptél,
Kit magadnak eljegyzéstől
E rögs felli uton.

Annak nem lánca, nem is békó;
Henem édes holdogit
Viszony a hű szerelet.
Lelki gyönyör kínossháza,
A mennyországnak megayitása.
A legülsőbb élvezet.

Nem tudom, mint érdemeltam,
Mélto arra miként lettam,
Hogy szived eljegyzett.
Tén, hogy igaz szeretettel
S hittel, mely nem csüggedett el
Szolgáltam szent S. ivédet.

Tán, hogy rangra, fány, pompára,
Földi bőségn, gundagságra,
Nem vágyódiam soha sem.
A kevélység se fért hoszára,
Hit, dicődség kossoruján
Nem andalgot szellemem.

Vagy azért, hogy lelkem szárnya
Tízis, mint a napugára,
Szennyfolt ró nem tepad.
Megbecstülöm hivatásom:
Naked élek a világon,
Mint folyamnak a part.

Nem keresem . . . mért keresném?
Hogy engem mért is jegyztetél
El magadnak Jézusom?
Csak követem jó tanácsod:
Minden lépést veled járok
Rögs földi utamon.

Kovács József.

TANÜGY

Az Orsolya-rend gyakorló iskolája. A nagyváradi róm. katolikus tanítónésközponttal kapcsolatos gyakorló iskolának I-VI. osztályába való beiratásokat az 1917-18-az iskolai évre szeptember 4-én délután 8-12 óráig, délután 3-5 óráig vegyül az intézet igazgatója és a gyakorló iskola vezetője. Mivel a jelentkezés mind a hat osztályban meg van engedve azért csak korlátolt számban vehetik fel jövőre az elmei iskolák leánykái. Köszönet az igazgatóság.

Legújabb táviratok.

Harc angol cirkáló és német torpedónaszádok között.

Budapest, szeptember 3. (Saját tudósítónktól.) A Wolff ügynökség közli: Elsején reggel egyik biztosító hajó járőrünk Hornsiflól északra angol cirkálókra és torpedónaszádokra bukkant. Rövid harc után az ellenség, melyre egyik repülőgép bombákat vetett na-

gyobb haderők beavatkozása elől visszavonult. Részükről négy előrsi naszádnak használt halászbárka megsérült és a dák vízekre zátonyra jutott. Legénységük nagyrésze partraszállt. A tengerészeti vezérkar főnöke.

Vásári hirdetmény.

A biharkeresztesi legközelebbi országos kirakodó és állatvásár a folyó év szept. 12. napján fog megtartatni, amidőn vézmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

Biharkeresztes, 1917. évi szeptember hó 3-án.

A községi előljáróság.

Biharvármegye alispánjától.

16762—1917.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Biharvármegye háztartási alapjának 1918. évi költségvetése az állandó választmány véleményével együtt közigazgatási kiadó hivatalomban a mai naptól számított 15 napig közszemlélre kitétetett.

Az 1886. évi XXI. t. c. 17. §-a értelmében egyes adozók a költségvetésre észrevételeket tehetnek, s azokat a folyó évi szeptember hó 19-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlést megelőzőleg az állandó választmányhoz beadhatják. Nagyvárad, 1917. szept. 3-án.

Alispán h.
Baranyi
főjegyző.

A cs. és kir. 70. gyalogezred pótzásztálya 1917. szeptember 1-étől női segéderőket felvesz.

I. II. oszt. irodai alkalmazottakat

120 korona törzsfizetéssel,
40 „ háborus pólékkal

tehát 160 korona összfizetéssel, még pedig 4-öt a segéd-tiszt, 3-at a gazdasági iroda részére.

Feltétel: a német nyelv bírása szóban és írásban, valamint 16—40 év közötti életkor.

2. Raktári alkalmazottakat

még pedig 4-öt, köztük egy varrónőt 3 korons napbérrel.

Bővebb felvilágosítást a segéd-tiszt iroda ad.

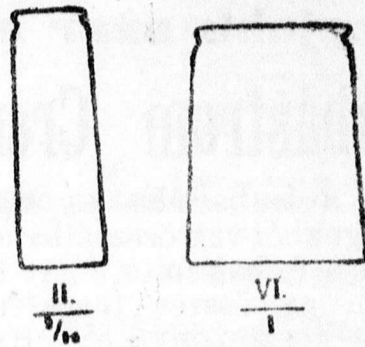
WIGADO
mozgó-
színház

Kedden
Szenzációs új műsor.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 6 órakor kezdődnek.

NYILTTÉR.

HETI ÁRJEGYZÉK.

Befőttes. Uborkásüveg.
Befőzéshez hólyagpapír.
Porcellán edények

leszállított olcsó árakban.

PORCELLAN MOZSAR, ÜTOVEL . . .	6-
Mély és lapos tányér finom porcellán . . .	70
Csemegés kis . . .	40
Tésztástál 6 személyre . . .	8-
Sültéstál 6 személyre . . .	8-
Főzelékéstál 6 személyre . . .	8-
Salátástál 6 személyre . . .	8-
Levesesfazék 6 személyre . . .	4-
Mártásos csésze 6 szem. . .	1-
Sótartó fogvájós 6 szem. . .	1-20
Vizes kancsó 6 személyre . . .	8-
Vizeskészlet szines finom festéssel . . .	4-
Boroskészlet szines . . .	4-
Söröskészlet szines . . .	4-
Liköröskészlet szines . . .	4-
Befőtteskészlet kristály fehér . . .	4-
Majolika cukortartó diszes . . .	4-
Majolika vizeskancsó szines . . .	4-
Feketés gyermek készlet . . .	8-
Kávés gyermek készlet . . .	8-
Majolika állvány szines . . .	6-
Teáskészlet szines aranyozással . . .	10-
Kávészlet szines aranyozással . . .	10-
Feketés készlet szines aranyozással . . .	12-
Mosdókészlet szines roccoco . . .	12-
Majolika fali sótartó szines . . .	8-
Majolika fűszertartó nagy . . .	3-
Majolika fűszertartó kicsi . . .	1-
Porcellán fehér teáskanna . . .	2-
Porcellán fehér kávéskanna . . .	2-
Porcellán fehér teáscsésze . . .	80
Porcellán fehér kávéscsésze . . .	80
Porcellán fehér gyümölcstányér . . .	80
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással . . .	50-

Konyha berendezési főzőedények. Evőeszközök. Lámpa-árak. Tükrök. Képkerepezés. Ablak üvegezés.

Áraink viszonteladókknak is érvényesek.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán lámpa és táblaüveg nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

Főszervező:

Felelős szervező:

Dr. ERŐS ALADÁR

Dr. PAPP KISZÓ

Ludendorff Riga elfoglalásáról.

Kaloti korotér. Berlin, szeptember 4. A nagyfőhadiszállás jelenti: A 8-ik hadsereg Hauser gyalogsági tábornok vezetése alatt két napi harc után tegnap nyugat és délkelet felől elfoglalta a több helyen égő Rigát.

Harcodzott csapataink mindenütt megtörték az oroszok ellenállását és ádáz előretöréssel legyőzték mindent akadályt, amit erőd és mocsár eléjük gördített. Az oroszok a legnagyobb sietséggel ürítették ki a Dünától és Rigától nyugatra fekvő kiterjedt hidfőjüket.

Hadosztályaink Dünamünde előtt állanak. Sűrű rendezetlen hadtömegek tolonganak nappali és éjjeli menetekben a Rigából vezető úton északkelet felé. A Wenden felé vezető nagy országutól délre a nagy Jaegel patak két oldalán kétségbeesett véres támadásokkal nagy orosz erők vetették magukat csapataink elé, hogy a megvert 12. hadsereg elvonulását fedezzék. Hadosztályaink a nagy országutat több helyen elértek. Néhány ezer orosz elfogtunk, több mint 150 ágyút és megszámlálhatatlan sok hadiszert zsákmányoltunk.

A rigai csata a német hadsereg történetében új diadalmat jelent.

Jósef feherceg vezéresreles arcvonala. Czernovitztól délkeletre osztrák-magyar ezredek elragadták az oroszoktól egy szivósan védelmezett magaslati állást. A Szereth és Moldava között az élénk harci tevékenység tovább tart.

Mickensen vezérlő tábornagy hadserege. A Müncsluhalde Foksanitól északnyugatra több orosz-román támadás veszteségteljesen megghiúsult.

Délkeleti harotér. Budapest, szeptember 4. (Hivatalos.) Az ellenséges hatalmak csapatai tegnap nem ismételték meg támadásaikat.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Uj forradalom Oroszországban.

Budapest, szeptember 4. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Oroszországban számos szimptoma új forradalomra mutat. Az országban egyetlen életképes irányzat a bolsevikieké, amelyet vezéreik üldözésével nem lehet kiirtani. Az újabb vereségek mélyítik azt a depressziót, mely példátlan új viharban fog kitörni.

A császár Rigáról.

Budapest, szeptember 4. (Saját tudósítónktól.) Vilmos császár a császárnét értesítette Riga bevételéről. Uj mártföldköve ez, mondja a császár távirata, a német erőknek és kipróbált győzelmi akaratuknak. Lipót tábornagyot is melegen üdvözli a császár s kijelenti: A Hazáért tovább előre.

Az antant válasza XV. Benedek pápának.

Budapest, szeptember 4. (Saját tudósítónktól.) Higából jelentik: Páris London, Róma, Szentpétervár közt a tárgyalások befejeződtek s a válasz a pápa békeajegyzékére előreláthatólag elutasító lesz. A válasz előszóban hangsúlyosan nem sárja ki a további jegyzékváltást. Egyik lap megjegyzi: Nem jó késedelmeskedni a válasszal, mert ez csak Bécs—Berlin mármára hajtja a viaszt.

Megbénul az orosz vasuti forgalom.

Budapest, szeptember 4. (Saját tudósítónktól.) Koppenhágából táviratozzák: A Novoje Vremja jelenti, hogy az orosz közlekedésügyi miniszter körlevelet intézett az összes orosz vasutak igazgatóságához. A miniszter bejelenti, hogy a szén beszerzése egyre nagyobb akadályokba ütközik s ha ez az állapot tovább tart, a hónap végén minden forgalmat be kell szüntetni.

Richthofen: 61, Müller: 127 repülőgép.

Berlin, szeptember 4. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Wyngati korotér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. Flandriában a tengerpart mentén Langemarck és Warneton között a szövetségesek harci tevékenysége délután nagy hevességre emelkedett. Az Ypernbönyökben állásaink előterében kis harcok fejlődtek. Ha alkalommal néhány angol elfogtunk. Éjjel az ellenség Lensétől északkeletre támadást intézett. Átmenetileg benyomult vonalainkba, de ellentámadással rögtön kivetítettük.

A főhadiszállás trónörökös hadserege. A Champagneban a Somme—Py—Suain ut mentén a franciák parázása után előretörték. Ellentámadással kivetítettük őket egy árokba, amelyet kiirtítottunk volt.

A vardui tősharc este újra nagy hevességre emelkedett. A Mans keleti partján a tősharcok éjjel is tevékeny tősharcot folytattak.

Albert württembergi herceg hadserege. A Mosától nyugatra Remscuuvillénél végrehajtott erőszakos földritéstől foglyokat szállítottunk be.

A 2 ikéről 3 ikára virradó éjjel repülőink bombázták Calais-t és Dunkirkent. A kiírt tősharcok egész napon át láthatók voltak.

Repülőgépeink Dwart tegnap, Chatamot Sheerness és Ramsgatát ma éjjel bombákkal megtámadták. Tegnap 19 ellenséges repülőt és 2 kötsz löggépből löttünk le. Richthofen százados 61-ik légi győzelmet ért el Müller hadnagy, aki rövid idővel azelőtt haditetteit: Germaniából tisztáslépett elő, 27-ik ellenfelét lölte le.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Csalások

a német szociálistáknak.

Budapest, szeptember 4. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból a következő londoni jelentést közlik: A Central News üdvözli a német szociálista kisebbséget. Az ententebeli szociálisták nevében kijelenti, hogy ha Németország a demokrácia útjára lép és lerázza a császári kormányzatot, a világ összes szociálistáinak kötelessége lesz megakadályozni, hogy az új demokráciát a szövetségesek kormányai megsemmisítsék.

* 140-es cukorka, csokoládé áru, likőrök, konyak, tököly, csilviorium, sör, rumok, borok, gyümölcsök (1/2 kg. üvegekben) nyomban és kiskereskedelmi kapható ASZÓDI MIHÁLY Kossuth-utca 8-as palota.

Lorber Bernáth modern gépekkel berendezett

ékezer és aranyáru készítő műterme

f. évi augusztus 1-én Nagy Sándor-u. 2. sz. a. megnyilt.

Reigl Ernő igazmondása.

Komzák Alajos cáfolata.

Szumános atyafiak
a fürdő pekrócai alatt.

I.

A következő sorok közétételére kérte fel lapunkat Komzák Alajos, a Szent László (Püspök) fürdő bérletje:

A Félix fürdő bérletje, Reigl Ernő a lapokban közételt nyilatkozatában a következőkben veti el a súlykot:

„A régi járványkórház helyén, a régi ázsiai sötétséget megszüntető, villamos-művet létesítettem“.

„A Félix fürdő népezállásában a nyári idejében nagy a zsúfoltság, így van ez ötven év óta minden nyáron“.

Reigl Ernőnek egyik állítása szem felel meg a valóságnak a rögtön bebizonyított, mely könnyelműen bántik a tényekkel a nyilatkozó.

A Félix fürdőben nem volt ázsiai sötétség, amelyet Reigl Ernőnek kellett eloszlatni, hiszen én azelőtt világlátást rendeztettem be a parkban, a kurszalóban, a terrasszon, étteremben, konyhában, fürdőben s a bérő lakásában.

Aki a végzettségben, a természetfelfogásban lemeredtetten csak hisz a jótás, az tudja, hogy az azelőtt világlátás a legtisztább és a legszebb világlátás a többet ér, mint az a világlátás, amely most a parkban nem ég s nem mutatja a piséket. Nem volt ott sötétség, dehogyan volt. Csak némely nyilatkozatokban van ázsiai homályosság.

Márciusban: énnélsem nem volt tulajdonosság a ha azt állítja Reigl, hogy ötven éven át így nyilatkozott a felújítás, ez nem igaz, kénytelen vagyok memoriamját kissé helyreigazítani, mert nálam szalmazsákban a földön sose hevenyésztek a vendégek. Ezt én nem engedtem meg, az a rezonancia, amelyet szereztem a Félixfürdőnek, ilyen szalmazsák vitraffot nem tört.

Ugyazintén nem engedtem meg, hogy az emberek egymás hegyén-bátán heverészzenek a vendégszobákban. Én soha nem engedtem több vendéget beengedni a vendégszobákba, mint amennyi az ajtóra illesztett táblán ki volt tüntetve. Még volt állapítva, hány négyzetméter a szoba köb tartalma s hány vendég számára szolgál lakásul. Ezt igazolják: Nagy Márton főszolgabíró, fürdőbíró, a csendőrszereplőnek s az orvos. Mikor elmentem, felajánlottam a táblákat utódoknak: nem vette át.

Mindazt a szép örökséget, amelyet én hagytam a Félix fürdőben, utódom két év alatt szemmire tette. Igaz, hogy én 90 szobával többet rendelkeztem, neki a Vöröskereszt 50 szobáját elfoglalja, s én a magam építette szállodámat kénytelen voltam leköszölni, mert nem vette át. De ha helyükre, tovább küldik a vendéget mindentűn s nem szűnik össze. Mert az a huszonöt éves zsúfoltság csak Reigl Ernő által kitalált mese.

II.

Vetjük a következő sorokat: A Félix fürdőben reggel vártam a női fürdő kifűrtésére. Éjjel ugyanis szumános oláhokat szel

lőcsik be, akik felöltözve aludtak a pekrócai alatt egész éjjel. Mikor kibavarták őket, az öltözöket és a pekrócai irókat azonnal árasztották. Ezekbe a pekrócai pakolták volna be a meleg fürdőben kiradt testüket, ha befelűdtek volna. De ezek után nem volt rá semmi kedvünk.

(Állítás)

Pálffy Béla ezüstmiséje.

Lélekemlé, gyönyörű ünnepély színhelye volt tegnap a véradzóllás plébánia-templom: Pálffy Béla plébános ünnepelte ezüstmiséjét.

Tíz órakor lépett az oltárhoz az ezüstmisés; vele paptársai, akik eljöttek, hogy a fennsleges évfordulón az Ur oltára előtt együtt jelenjenek meg a jubiléussal: Szirmai L. Árpád kanonok, az ezüstmisésnek volt apja, Halász Gyula véradzóllás, Kovács Márton újkirályi plébánosok, dr. Géczy József és dr. Szabó Vencel teol. tanár, Domonkos Pál apószent és Pollmann Géza kántor.

Evangéliummal a szószókra lépett Pálffy a egyikét mondotta el legszébb szószóki beszédnek. A papi hivatalról, a papi pályáról beszélt, melyet az életadó napokban hasonlított; a papi hivatal bimbósága volt, a mit róla mondott. Szem nem maradt szárazon: mikor elbonyt szülői emlékeire, akiknek már csak Isten közeléből kérheti áldását, de a kiknek ő még sirjait is csak messze távolból áldhatja meg. Isten áldását kérte a helyszerező pópárra, a ki egyedül mer az Ur nevében igent békét hirdetni a bábozó öröngőben közepett; az egyhásmegye apostoli lelke, fejedelmi gondolkodású főpásztorára, gróf Szechenyi Miklós püspökre, a ki éppen a napokban fűri bőkezűséggel szétosztott áldást az árvák környékének leírására; első apostoli burgalmu princípálisára, Grócs Béla jelenlegi nagyprépostura és Salmay L. Árpád kanonokra, alyai barátjára, a kiknek anyit köszönhet lelki életének, mint senki másnak; végül volt az jelenlegi híveire, a kikhez a lelkiismeret egész szeretetével ragaszkodik. A beszédet magasan szárnyaló, gyönyörű imával fejezte be, melyben egy alázatos lélek borult le Isten előtt, de egyúttal a híveket magával ragadta a Legfőbbégek trónusához.

Mise végén az ezüstmisés egyenként megáldotta paptársait és a híveket, a kik egy feledhetetlenül fennsleges ünnep, egy lélekbe markoló gyönyörű beszéd kitörölhetetlen emlékével és egy hangzó fohással kért és átérett áldással távoztak a templomból.

A plébánián Pálffy Béla tisztelgő küldöttséghez fogadott. Kifejezték előtte szerencsés kívánataikat a Tiszántúli szerkesztőre, a Ksth. Legényegylet, melynek nevében Tátray Sándor vezetés alatt küldöttség jelent meg, Véradzóllás község, a hitközség és az iskolaszék. Az üdvözölő beszédekkel meghatva köszönte meg a jubiléum, akit számosan keresztet fel ezüstmiséje alkalmával távirattal és levélben is szerencsés kívánataikkal.

Az ünnepen Nagyváradról is számosan jelentek meg Pálffy Béla tisztelgő közl.

* Különféle iróasztalok eladók a Polgári takarékpénztárban.

A Honvéd-nap hölgybizottsága.

E hét szombatján, Boldogasszony ünnepén és vasárnap nagyvárasi ünnepély lesz a Ródey körben: a Honvéd-nap. Mindkét nap trafikátor, cukrász- és pezsgő-sátor s süreti sátor lesz felállítva, amelyeknél alküli uraságok és urölányok állhatnak.

A hölgyek beosztása a következő:

Szüreti sátor.

Vezetők: Obrinecsk Istvánné ezredesné, Rindler Károlyné, Csiffra Kálmánné, Szentlélek Kálmánné.

Beosztott hölgyek: Ravasdy Bernadé, Varró Istvánné, Baranyi Titorné, Fényes Lőrincné, Miskolcay Lili, Balogh Barnáné és leánya, dr. Orley Györgyné, Szamoyogh Pálné, Bognár Sándorné és leánya, Huzaróczy Kálmánné és leánya, Lőrinczy Attiláné ezredesné, Böhm Pál, Moskovics Miksa, Gerő Arminné és leánya, dr. Spitzer Martonné ezredesné, László Martonné, Galista Alice, Zichentmayer Károlyné ezredesné, dr. Mayer Lászlóné, Brányi Böske, dr. Söckler Józsefné és leánya, Papp ezredesné, Cserny örnagyné, dr. Szatmári Kálmánné, Pap Imréné, Csánady nővérek.

Cukrász sátor.

Vezetők: Csécsy Nagy Imréné ezredesné, Kun Erigyessné ezredesné, öz. Nagy Odénné.

Beosztott hölgyek: Petróczy Zoltánné és leánya, Imcsa Ilénné, dr. Szöllősy Gyuláné és leánya, Vucskics Ottoné ezredesné, Szabóczy Erigyessné, Keleti Istvánné főhadnagy, Darvasy Lajosné, Némethy Ferencné, dr. Bertha Dorottya és leánya, Balogh Lajosné, Fényes Lajosné és leánya, Moskovics Miksáné és leánya, Tabéry Arminné és leánya, Horváthy Gyuláné és leánya.

Virág sátor.

Vezetők: Szergej Dorottya ezredesné, dr. Sebők Alaboné, dr. Mihelffy Lajosné, Schubert örnagyné.

Beosztott hölgyek: Pepper Akosné, Sarkadi Lajosné, Fehér Dorottya és leánya, Schönfeld Lajosné és leánya, Nosz Gusztávné és leánya, Kepes Miklósé és leánya, Sas Edénné és leánya, Adorján Arminné és leánya, dr. Friedländer Erőnné, Halász Zsigmondné és leánya, Reiner Gyuláné, Sölyök Istvánné és leánya, Reisz Mórné,

I. Trafik.

Vezetők: Dra Escherollas Kruspér Sándorné, Horváth Árpádné, Berda Gyuláné örnagyné.

Beosztott hölgyek: Grünwald Henrikné, báró Podmaniczky Károlyné, Márkus Lászlóné, Gelbory Józsefné, Niedermann Antalné, Gyöngyössi Istvánné, Lukács Odénné, Faik Ferencné ezredesné, öz. Bangha Auréliáné, Eleméry Ferencné, Krüger Aladárné, Olasz Elemérné, Gondócs Irén, Gyálóky Antalné, Baranyi Lászlóné ezredesné, Szilágyi Lujzika, Köver Ily.

II. Trafik.

Vezetők: Pally Lajosné, Birtha Sándor ezredesné, Varró Domokosné.

Beosztott hölgyek: Harmath Károlyné, Szontagh Gusztávné, Olasz Akosné, öz. Saabó Gézáné, Gyarmathy Viktorné és leánya, Farkas Elek, Kőszeghy Józsefné és leánya, Huzaróczy Erigyessné, Frankó Eadorné, Turay Lászlóné, Turay Endréné, dr. Medvigy Gabriénné, Melich Lajosné, Várnay Ferencné és leánya, Gerő Sándorné és leánya, Szamoygy Gézáné és leánya, Kovács Böske, László Arminné és leánya.

III. Trafik.

Vezetők: Nadányi Károlyné, Bosóky Gyuláné örnagyné, Szántaszlavszky Adolfné.

Beosztott hölgyek: Mária Erzsébet és leánya, Sallasi Malvia, Nadányi Jánosné, Nádányi Klára, Nádányi János, dr. Sabesai Lajosné, Fráter Kálmán, Fráter Margit és Gél, Szabidhegyi Erzsébet, Fényes Áronné, dr. Berkovits Renée, Kasinczy Mária, Bigo Berna, Nagy Mártonné és leányai, Zithurecsky Istvánné és leánya, Balogh Mária, Balogh Mimi, Dósi Lajosné és leánya, Embert Ilonka, Arlow Erzsébet leányai.

Sóskifli sátor.

Vezetők: dr. Ágoston Páterné, Rejzoga Ambrusné úrnagyné.

Beosztott hölgyek: Reisman Mór, Leókos Sándorné úrnagyné, Husella Böske, Szabó Gusztávné és Gizella nővére, Holtschler Nándorné úrnagyné, Enkes Gusztávné úrnagyné.

Pezsgős sátor.

Vezető: Erdélyi Miklósné, a művésznők segítségével.

Tábori csárda.

Vezető: Polgár Marika.

Confetti sátor.

Vezetők: Tóth Molnár Gizáné és dr. Philippi Aladárné főúrnagyné, Duttai Baláné úrnagyné.

Érdekes Ujság-sátor.

Vezetők: Frankó Gizáné úrnagyné, dr. Frankó Józsefné, Darvas Imróné.

Beosztott hölgyek: Hoffmann Géza és felesége leánya, Schwarz Gyuláné és leányai, öv. Fiedl Lajosné és leánya, Kovács Kálmáné úrnagyné.

Szó-börze.

Vezetők: Butyka Lajosné, Fornét Miklósné főúrnagyné, Moskora Józsefné, dr. Papp Corioláné.

Beosztott hölgyek: Bögö Lajosné, Martony Imróné, Sós Jánosné, Ilony Gyuláné, Mihály Pálné és leánya, Liszka Kálmáné, Simon Baláné főúrnagyné, dr. Róz Józsefné és leánya, Schuch Károlyné úrnagyné, Jakobi Lulika.

Az első 20 és 40 korona.

As igazságügyminiszter 4750-1917. I. M. számú rendeletével a közzétett és különvédők díjait a múlt héten szabályozta. A rendelet szerint, amely tegnap életbe lépett, a közzétett és különvédők díja 20 koronánál kisebb a 50 koronánál nagyobb nem lehet.

Buna János dr. híres törvényszéki tolmács tegnap gyönyörűen hallgatót fel a királyi tábla emelése, ahol egy olyan vádlott várta az ő kifizető tolmácsolását, amelyért 6 koronát kapott volna.

Igen ám, de a vádlott védőjének oláhul kellett tudni, ezért Buna János dr. rendelkezett a tábla különvédőit, míg a tolmácsolást a tanács elnöke: Harmathy Károly kuriai bíró végezte el, és, friss, ékes oláh nyelvén. Az első különvédődíjat Buna János dr. várta át hat helyett husz koronát.

A második ügy egy csalás eset volt. Magyarországon Jakab János dr. ügyvéd ironka Hosszán Demeter lelkésznek levelet írt, hogy fel akarja jelenteni egy özvegyasszony, de ő visszavonja a feljelentést. Így 30 koronát kapott a lelkésztől. Majd Duma Dórnától 10 koronát és 4 tojást, kapott egy hasonló ügy visszavonásáért. A törvényszék csalásért 4 havi fogságra ítélte.

A királyi táblánál Harmathy Károly kuriai bíró elnöklésével itélkező tanács (Böhm Jenő kuriai bíró, Habsy Lajos tabla-

bíró, Kállay György dr. jegyző) előtt Sata-niszlavszky Adolf dr. királyi főügyész a vádat fenntartotta. Gáspár Miksa dr. közzétett elmondta, hogy Jakab János dr. ügyvéd katonas, a vádlott az íróvezetője volt, jogosított kisebb panaszok felvételére, a felek egyetemesére. Ezek is ilyen esetek voltak az elfogadott pécs farsangjának díja volt. A tábla a vádlottat az okból felmentette. Gáspár Miksa dr. közzétett díjban az első 40 koronát kapta.

Előkészítő tanfolyam gépjárművek vezetőinek.

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a magyar kir. belügyminiszter az 95267-1917 számú rendeletével a gépjárművek vezetőit előkészítő tanfolyam megtartását újból engedélyezte.

Ezen tanfolyam mely már a XVII. ik folyó évi szeptember hó 3-ától október hó 1-ig lesz megtartva.

A tanfolyam célja, hogy rendszeres elméleti és gyakorlati tanítás után a gépjárművek szerkezetével, működésével, kezelésével és javításával megismeretes szokat, akik ily munkákat végezni szándékoznak, vagy az ily munkákat csak megismerni kívánják és hogy a tanfolyam sikeres elvégzése után a gépjárművezetői képzettségük szerűen képzett jártassággal megszerezhesék.

A jelzett tanfolyam épületében (Budapest X. kerület Százados-utca 14. sz. alatti) vasárnapok és ünnepnapok be nem számított napokon este fél 7 és fél 9 óráig előadások tartanak, a tanfolyam műhelyében pedig szakember vezetés mellett a hallgatók csoportokban reggel 7 órától este 6 óráig délután másfél órai megszabott időközönként gépjárművezetői gyakorlaton, gyakorlati oktatást nyerne, amelynek időtartama a hallgatók gyakorlati előkészítésének megfelelően állapítatik meg és végre ugyanezen idő alatt a hallgatók csoportokban a tanfolyam gépjárműveinek a gépjárművezetést tanulják.

A felvételnél figyelem fordítunk arra, hogy a folyamódó megfelelő előkészítéssel rendelkezik-e (például valamely szakiskolát végzett, gépész, mechanikus, vizsgáló gépkész és már mint szerelő a gyakorlatban hosszabb időt töltött).

Felvehetőek azonban azok is a tanfolyamra, akik semmilyen fémipari gyakorlatot nem mutatnak ki, (nem meg a kellő előkészítéssel), de az ily hallgatók a műhelygyakorlatot megelőző előkészítő gyakorlatokba való részvételre utaltatnak.

Az előkészítő műhelygyakorlatok 12 napon át folytak reggel 7 órától este 6 óráig, délután másfél órai megszabott időközönként.

Azon tanfolyamhallgatók számára, akik a bejelentésnél első segélynyújtásra szükség tudnivalókat még nem ismerik, illetőleg a tárgyból még vizsgálat nem tettek, részükre a tanfolyam keretében az első segélynyújtásról gyakorlatokkal kapcsolatos előadások tartanak.

A tanfolyam rendszeres hallgatója életének 18. évét betöltött, erkölcsileg kifogástalan, magyarnal oláhul és irul tudó, testileg és szellemileg ép és egészséges egyén lehet.

A rendszeres hallgatók, akik a tanfolyamot rendszeresen látogatják és a gyakorlatokhoz kellő előkészítéssel tanúsítottak, záróvizsgálatra beosztatnak, melynek sikeres lezárása után bizonyítványt kapnak.

A tanfolyam rendkívüli hallgatója lehet az, aki életének 16. évét betöltötte és nem önjárva a gépjárművezetéssel hivatásukban foglalkozni, az előadásoknak vagy gyakorlatoknak csak egyes részére kíván beiratkozni.

A tanfolyamot végzett és sikerrel vizsgát tett hallgatók gépjárművezetői vizsgájá-

nak elméleti része a műszaki rész kikapcsolásával csupán csak a közbiztonságra tartozó és a vonatkozó helyi rendőrhatalósági szabályok ismereténél megvizsgálására a gyakorlati része pedig csakis a gépjárművezetésben való jártasságuk megvizsgálására terjed ki.

A tanfolyam rendszeres vagy rendkívüli hallgatói minőségben való hallgatásáért fizesendő díjak a következőképp vannak megállapítva: beiratási díj 20 korona, tandíj 200 korona, amelyhez még 100 korona pótdíj fizesendő.

Ezen díjak a felvételi folyamatra bonyolításra alkalmával fizesendő és ezen díjba bele van érve a gyakorlatoknál szükséges gépjárművek használata is.

A rendszeres hallgatók záróvizsga díja 20 korona.

Azok, akik fémipari gyakorlatot nem mutatnak ki (nem meg a kellő előkészítéssel) és annál fogva a műhelygyakorlatot megelőző előkészítő gyakorlatra utaltatnak, ezen előkészítő műhelygyakorlatokért még külön 50 korona díjat tartoznak fizetni, amely összeg a felvétel után a tanfolyam megkezdése előtt fizesendő.

A ki a tanfolyamra akár rendszeres, akár rendkívüli minőségben beiratkozni kíván, ezen szándékát személyesen vagy írásban a tanfolyam megkezdését megelőző napig köteles bejelenteni a gondnoknak, a tanfolyam hivatalos helyiségében (Budapest, K. Százados u. 14. sz.) hétköznap délután 5-7 óra között.

A folyamódó a gondnoktól kapott postakártya alapján beiratkozási díjat a tanfolyamnak befizeti és a tanfolyam igazgatóságához elcsúszott egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli folyamódványt kér felvételét a tanfolyamra.

A folyamódványban megjelöltendő, hogy az illető rendszeres, vagy rendkívüli hallgató kíván-e lenni és az utóbbi esetben mely előadásokra vagy gyakorlatokra kíván részt venni, megjelöltendő továbbá a folyamódó lakcímére és hogy mely postahivatalnál és mely számú beiratkozási díjat fizesse be a beiratkozási díjat és tandíjat a postakártyapénztárnál a tanfolyamnak.

A folyamódványval együtt bonyul-tandók:

1. a jelentkezőnek születési anyakönyvi kivonata,
2. a jelentkező új keletű hatósági erkölcsi bizonyítványa.

A rendszeres hallgatói minőségben beiratkozni óhajtok ezekről bonyolítani kötelesek:

a) hatósági orvosi bizonyítványt arról, hogy nem szenvednek oly testi vagy szellemi fogyatkozásban, amely őket a gépjárművezetésre alkalmatlanná tenné.

b) a jelentkező iskolai képzettségéről szóló bizonyítványt.

c) a jelentkező folyamódása idejében és az azt megelőző foglalkozását igazoló bizonyítványokat, vagy egyéb ilyenmű okmányokat, amelyek azt is igazolják, hogy a tanfolyam tartama alatt foglalkozásától megvált-e vagy pedig a tanfolyam elvégzése céljából foglalkozásának teljesítésétől a meginduló szükséges időre felmentést nyert.

d) a budapesti Mentő egyesületnél vagy más tanfolyamon esetleg már megszerzett bizonyítványt, amely igazolja, hogy a jelentkező a beiratkozási első segélynyújtására szükséges tudnivalókból sikeressé vált. A tanfolyam igazgatósága a folyamódót a tanfolyam megkezdése előtt értesíti, a tanfolyamra történő felvételéről, vagy annak mellőzéséről. Aki nem vett fel a tanfolyamra a befizetett beiratkozási és tandíjat visszavonja.

Érdeklődőknek levélben megkezdésére a tanfolyam gondnok iródjára Tájszolgálati ismeretést is küld.

Rimler Károly s. k. polgármester.

regy vegyen? Így fest ez a bizonyos „szabad” gondolkodás a valóságban.

Megjegyzendő még, hogy a vérségi püspök szemérményei a „legjobbban értesül” magyar lap, az „Az Est” is „elfelejtet” hírt a dnr, amelyről pedig még jó katolikusok is azt hiszik, hogy abban „minden benn van.”

*** A parlament 13-án ül össze.** Budapesti tudósítónk jelenti: Wekerle miniszterelnök ma hosszabbban tartózkodott Sás Károly képviselővel előzőleg a meggyeztet, hogy a parlament 13-án ül össze. Wekerle szón Bécbe utazott a utkövetben meglátogatja a beteg Apponyit.

*** Osztrák hírvételek.** Bécsből jelelti tudósítónk: A császári osztrák Mária Terézia-lovagokat hírdő rangra emelte. Közöttük van Böhm-Ermolli, Dankl és Benfield Gottfried reptérség.

*** Mezőssy marad.** Budapesti tudósítónk jelenti: Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter távozásáról szóló híreket kormánykörökben a legbiztosítottabban megcáfolták. Mezőssy, mint azelőtt a kormányban és az országban széleskedése van.

*** Beszerzési előleg a községi és körjegyzőknek.** A belügyminiszter értesítette tegnap Fráter Barnabás alispánt, hogy a birtommal községi és körjegyzők részére beszerzési előleget engedélyesít. A beszerzési előleg ugyanazon alapelvnek szorult utólagosnak, mint az egyéb községi alvállalkozások beszerzési előlege.

*** Signum Laudis Aliquander főhadnagynak.** Aliquander Lajos honvéd főhadnagyt, a nagyváradi 4 honvéd pótszásaladj hozakodott segédletét az ő Felsége a legfelsőbb elismeréssel tüntette ki. A szép kitüntetés a derék főhadnagy a pótszásaladjnál teljesített buzgó és értékes szolgálatairól nyerte.

*** Kitüntetett fővivőmester.** Király ő Felsége Orbán Sándor magyar kir. honvéd fővivőmesternek, a háború idején teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

*** A négyzet választmányi ülése.** A Bihar megyei és Nagyvárad Négyzet választmányi ülése szeptember 10-én délután 5 órakor a Lujza Otthonban választmányi ülést tart.

*** A negyedik kitüntetés Szabados János, a magyar kir. 12 honvéd gyalogezred zászlós, most másodízben megkapta a II. osztályú ezüst vitézségi éremet. A derék zászlósnak ez már a negyedik kitüntetése.**

*** Kitüntetés.** A király az ellenség előtt tanúsított eredményteljes megállásáért elismerésül Széchényi Sándor 37-ik gyalogezredbeli főhadnagyt legfelsőbb díjazással elismerésével a kardok egyidejű adományozása mellett tüntette ki.

*** Megadjuk.** A szociális bizottság ma délután a helyi rendeltetés ügyében ülést tart. Megkérdeztük Mihály Lajos dr., a bizottság elnökét, mi történt a szociális bizottsággal.

— Megadjuk, mondja az elnök, csak adatszink voltunk pontosan. Így is adjuk. 25 százalékos?

— Nem, kevesebbet, talán 15-öt. Meglátjuk, mit határoznak.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szeptember 4. (Hivatalos) Foksanitól északnyugatra az oroszok és a románok két támadása összeomlott.

Csernovitztól északkeletre csapataink szívós viaskodásban elfoglaltak egy erősen elszánt magaslattal

Német hadtestek győzelmes rohammal elfoglalták Rigát.

Budapest, szeptember 4. (Hivatalos.) A tegnapi nap nagyobb gyalogsági harcok nélkül telt el. Éjjel Kálnál és Madoninál visszavertük olasz előretöréseket.

Ma reggel óta a Monte San Gabriele északi lejtőjén csapataink újra heves harcban állnak.

Ellenséges repülők újra megtámadták Triesztet.

A vezérkar főnöke.

Az utolsó előadás.

Budapest, szeptember 4. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Rigában augusztus 31-én még előadás volt a városi színházban, annyira nem voltak elkészülve a németek támadására. A színészek ottrekedtek.

Szibéria felszabadulása.

Budapest, szeptember 4. (Saját tudósítónktól.) Genfből táviratozzák: A Matin tromsói távirata szerint szibériai vidéki városok kongresszusa határozati javaslatot fogadott el, amely Szibéria részére autonómiát és önálló kormányzatot követel.

*** Az urfőnök Mária kongregációja** ma, szerda délután 5 órakor a Szent László mentőkörében összejövetelt tartja.

*** Dr. Vozska István hadbíró-székes elnökletése.** Igen szép kiüntetés érte dr. Vozska István hadbíró székost, aki rengeteg igazságügyi eladónak neveztek ki. A helyi az ellenség előtt tanúsított szolgálatai elismerésül a Ferenc József rend hadbírói méltóság lovagkeresztjével tüntette ki. A kiváló hadbíró-székes jelenleg az orosz fronton teljesít szolgálatot.

*** Adomány a hadiárvák számára.** Tomsár Katalin, Papp Irén, Aszódy Hermine és Bob Sanyi 8 koronát küldtek szerkesztőségünkbe a hadiárvák számára. Rendeltetési helyére juttatjuk.

*** A hadifoglyokat nem szabad kikötni.** A honvédelmi miniszter értesítette a birtommal gazdasági munkabizottságot, hogy a fellegetnek azt a rendelkezést, amellyel eltiltja a katonáknak kikötését, vagy büntetésül való guzabakötését, a hadifoglyokra is kiterjesztessék. Ennek következtében a hadifoglyokat sem a táborokban, sem a parancsnokságoknál kikötéssel, vagy guzabakötéssel büntetni nem szabad. — A gazdasági munkabizottság a miniszternek ezt a rendelkezést most közli az összes hadifogolytartó vállalatokkal és guzadokkal.

*** Korpát utalmak ki a tehén-tartó gazdaságoknak.** A tejhidány az egész országban érezhető. Sem a főváros részére, sem a vidéken nincs elég tej a téli időre még éppen a legelőnyebb állásokon vannak a tejtöltés tekintetében, mert a tehén-tartó gazdaságoknak nincs tehénanyjuk a tejtöltés állatok téli eltarására. A fővárosban a múlt héten érzékelhető volt ebben a fontos kérdésben. Az Orsz. Közelmezői Hivatal rendelkezést bocsátott ki, amely Nagyvárad városában is megérkezett. Ezzel a Korpát hajtandó azoknak a tehén-tartó gazdaságoknak a tehén eltarására korpát kintelni, akik az állatuk termelt tejet átszolgáltatták a hatóságoknak közfelhasználásra.

*** Ezüstmenyegző.** Tegnap, kedden reggel 7 órakor tartotta Kollárs-ky István, az elmekórház felügyelője feleségével, Keroby Jolánval esküvőmenyegzőjét az elmekórház kápolnájában. Az esküvői misén nagy számmal jelentek meg a jubileum hárszár tisztelői, akik jókívánataikkal halmozták őket. Őket hárszárunk 25 éves évfordulója alkalmával Dr. Gécsy József teológus tanár, kórházi lelkész megáldott beszédben üdvözölte az esküvőmenyegzős hárszárpartit.

*** Balázs Imre meghalt.** Temesvárról érkezt a szomorú hír, hogy Balázs Imre nagyváradi okleveles tanító, m. k. pedagógiai asszisztens, önkéntes káplán ott meghalt. A korán elhunyt kiváló ember fia volt id. Balázs Imre nyugalmazott ítélőbírói főtisztos, akinek idősebb fia tavaly halt meg a harcokban szerzett sérülésben. Mindkét fiát elvezette a derék, teherkötő munkásember, aki nem szűnt meg tovább is dolgozni a városi kertgazdaságban a Bunyitsy ligeten a legjavabb termést produkálta. Az elhunyt ifj. Balázs Imre nagy rakocszenyvek örvényében a kórházban, ahol ismerték. Nagyon művelt, folyton a kora haladó, világos eszű, derék ember volt, aki kelles kritikával vetette a napvilágra falburjánzó külföldi elméleteket. Páratlanul jártas volt földrajzi kérdésekben a térséggyűjteménye szép értékeség. A világ előtt nyitott könyv volt a 6 idecsa utasított térképe. Mint tisztviselő a kötelező tudás mintaképe volt. A legújabb betegségeben szenvedett: Vérszékelység-bebeteg, amely az orv. a foghús és egy vérszékelység nagyfokú érzékenységében jelentkezett a elő volt egy heves felladulása már öntött a vereszájából, orrából a tests vöröses lila lett. Több kimeredés után becsorogtak katonáknak a hódzi szolgálataira osztották, de a farsdalakat nem bírta. Temesvárról a katonai kórházban a thyrvid kura közben meghalt. A katonai kórházából temetik a kedves emlékü halotját.

*** Esküvő.** Egry Gergely dr. ügyvéd szép húgát, Irént, tegnap vette feleségül Hasas Sándor m. k. állatorvos. Tanuk voltak: Szentlélek Mészáros Kálmán városi aljegyző és Egry Gergely dr. ügyvéd.

*** A kézbőlök panasza.** Egy kézbőlök közli velünk:

— He van korona a tisztaságom a tőből kell élni feleséggel. Van, igaz, lakbér, de abból lakni nem lehet, ha nem volna adóssággal terhelt házam. Cipőre tavaly 100 korona kellett, hounan vegyem az idén a 120-at? Az állam segítsen rajtunk, mert tönkrementünk.

Igy mondták: tönkrementünk.

*** Kéréslem a szőlőgazdákhoz.**

Szombaton és vasárnap Nagyváradon tartandó Honvéd-nap rendezésére: a honvéd pótlásnál derék tisztikarú nagy busgalommal farságot nem ismerő odnadással később a nagy ünnepekre. Mint már említettük, az ünnepélyre szüreti-astort is állítanak, amelyben rendezésűre jelöléseket mutatnak és, és szőlő, gyümölcsöt árulnak. A rendezés. Az árasítandó szőlő adományozását a szőlőgazdákól remélik és erre vonatkozólag a következő kérelmet íratják a szőlőgazdákhoz.

A négyes honvédek tudvalevően kétségesen állnak azelőtt a szőlőbirtokos közönségnek és a pótlásnál parancsnok az intézkedés folytán állandóan örök a szőlőtermést a nagyváradit hegyeken. A rendezés bizottság erre utalással kéri a szőlőtulajdonosokat, a mindazokat akik a négyes honvédekkel szeretik, hogy termésüktől gyümölcsöt, szőlőt és virágot sziveskedjenek a honvédnap rendezésére hozzájárulni. Az adományokat hegyeskedjenek Biever Ignác 15 hadnagy címére bejelenteni (tel. 981), aki gondoskodik az ajándékok elszállításáról.

*** Elítelt tejhamisító** Holcsmann Antalné szentandrási tejárú 10 százalékos tiszta tevére azt a tejet, amit Nagyváradon honv. forgalomba. Minthogy hasonló csalakmányt már büntetve volt, Csángódy István rendőrbíró 500 korona pénzbüntetést ítélt és kötelezte, hogy az ítélet az Új Nagyváradban tegye köté.

*** A fényképész tolvaja.** Kinos megkapás érte tegnap reggel Dajkovits fényképész, kinek a Sas passzage-ban van fényképészeti műterem. Valaki az elmúlt éjjel átkulcsosol behatolt a műterembe, s onnét egy Veigländer lencsét, objektívét, melynek 5000 korona az értéke elvitte. Az objektív száma 69997. Érdekes, hogy a betörő csak az objektívot vitte el, a szerények teljesen érintetlen maradtak, pedig azokban több értékes eszköz volt elhelyezve. A tolvaj valószínűleg még tegnap előtt este elhagyta a passzage valamelyik zugában s éjjel, mikor már senki sem tartózkodik az épületben, hajította végre akadálytalanul munkáját. A rendőrség megindította a nyomozást s bizonyára igen rövid idő alatt megkerül a tolvaj.

*** Pótkávé érkezett** Tudatom a város közönségével, hogy újabban a következő kereskedőkhöz érkezett pótkávé, kik az érvényben levő pótkávéjegy ellenében kötelesek pótkávát kiszolgáltatni: Ifj. Ullmann Isidor és Fiai, Kurándor és Ullmann, Wechsler Adolf és Tsa, özv. Grünwald Mór és Tsa, ifj. Popper József, ifj. Weiss Bernát, Izsák Mihály, Nagyváradit tisztviselői fogva tartási szövetsége, Petrovics Mihály, Fodor István, Gross Isidor, Klein Lajos, Torjay Károly, Hangya, Mihály János, Orb. Ier. zoser tejesmest. Nagyvárad, 1917 szeptember hó 4-én. Lukács Oda, polgár-mesterhelyettes.

*** Egy harmadik polgári osztályú kis leányom mellé keresek vitőre okleveles tanítónőt:** Címem megtudható a kiadóhivatásban.

Legújabb fűzőket legolcsóbban Kesztonbaum Juliskánál
lehet beszerezni
Rákóczi-ut (Korona gyógyszerár mellett)
Leibchenek félárban.
Telefonszám 827.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Csütörtök: Csárdási álnő. (Mozgató előadás.)

Péntek: Travista. (Kovács Margit bemutatkozása.)

Szombaton: Szabadosk elbűbés. (Vámos Gizel, Szabó Gyula és Várdi Lajos bemutatkozása.)

A Szilgigeti-színház új penztárai.

A Szilgigeti színház vezetősége elhatározta, hogy a közönség kényelmére, a múlt időkben oly kellemetlen tapasztalt tolongás elkerülése végett már most két nappal jegypénztárt állít fel.

Az egyik a Bazár-épülettel szemben, amely eddig is jegypénztár volt. Itt a páncélok, szőnyegek, korcsok és támlák székek lesznek válthatók.

A másik penztár a színháznak az Elmé-távérő felől oldalon, a földszinten állított fel és itt az erkély, kassza elő, állványok és díszjegyek lesznek válthatók.

Csárdáskirálynő. A színházulat a hó 6-án tartandó mozgóelőadás alkalmából a Csárdáskirálynő körül színi. Ebben a darabban az új tagok közül a Sik R. első helyére vasárnap Vámos János mutatkozik be.

Travista. Mindjárt a szilgigeti előadás után a Szilgigeti-színházban, amely alkalmával a Travista körül színi. A címszerep Kovács Margit, a temesvári színház kiváló koloratúrája öszi.

URANIA
mozgó-
színház

Szardán
A vándor fény
dráma 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl
Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
Telefon 532.

APOLLO
mozgó-
színház

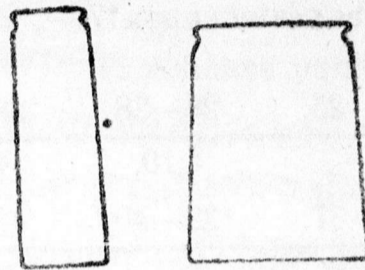
Szardán

Az alibi II.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 6 órakor kezdődnek

NYILTEK

HETI ÁRJEGYZÉK

II.
1/100

VI.
1

Befőttes. Uborkásüveg.
Befőzéshez hólyagpapír.
Porcellán edények

leszállított olcsó árakban.

Porcellán mozsár, ütővel	6-
Mély és lapos tányér finom porcellán	70
Csemegés kis	40
Tésztástál 6 személyre	8-
Sültástál 6 személyre	8-
Főzelékstál 6 személyre	8-
Salátástál 6 személyre	8-
Levesesfazék 6 személyre	4-
Mártásos esze 6 szem.	1-
Sótartó fogvájós 6 szem.	1-20
Vizes kancsó 6 személyre	8-
Vizeskészlet színes finom festéssel	4-
Boroskészlet színes	4-
Söröskészlet színes	4-
Likörkészlet színes	4-
Befőtteskészlet kristály fehér	4-
Majolika cukortartó diszes	4-
Majolika vizeskancsó színes	4-
Feketés gyermek készlet	8-
Kávés gyermek készlet	8-
Majolika állvány színes	6-
Teáskészlet színes aranyozással	10-
Kávékészlet színes aranyozással	10-
Feketés készlet színes aranyozással	12-
Mosdókészlet színes roccoco	12-
Majolika fali sótartó színes	8-
Majolika fűszertartó nagy	3-
Majolika fűszertartó kicsi	1-
Porcellán fehér teáskanna	2-
Porcellán fehér kávéskanna	2-
Porcellán fehér teáscsésze	80
Porcellán fehér kávécsésze	80
Porcellán fehér gyümöcsstányér	80
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	50-

Konyha berendezési főzőedények. Evőeszközök. Lámpaárak. Tükrök. Képeretezés.
: : Ablak üvegezés. : :

Áraink viszonteladóknak is érvényesek.

KOMLOS TESTVEREK

üveg, porcellán lámpa és táblaüveg nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

Főszervező:

Felelős szerkesztő:

DR. FRÖGER ALADÁR

DR. PAPP KÁROLY

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 13-40, 15-80, 18-10, 22-20.
 Ia Hasított bőr 15-80, 18-70, 20-50, 25-70.
 Lábox és tehénbox 17-—, 20-50, 22-80, 27-50.

Fatalpu szandálok:

24-25, 26-28, 29-31, 32-35,

4-—, 4-10, 4-40, 4-90,

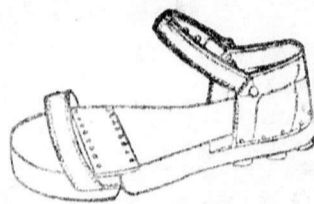
36-37, 38-40, 41-43, 44-46,

5-—, 5-50, 6-—, 6-10.

Lébujszj oldalvezetés nélkül törvényileg védett megerősítéssel.

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedélyben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

Betűszedő tanulóknak
 fiu és berakó tanuló-
 nak leány fizetéssel
 felvétetik

a Szent László-nyomda R.-t.-nél.

TÜZIFA

Waggon tételben, méter
 számra és felvágva kapható

JENEI M. CÉGNÉL

Szarvas-sor 27. Stern palota.
 Telefonszám 10-13.

Megrendeléseket felvesz

BÁNYAI JÓZSEFNÉ

Szarvas-sor 2. Nagyhíd fő
 Telefonszám 14-55.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
 Izsákoson

NAGYVÁRAD,
 Nagy Sándor-u. 1.
 Park-szálloda épületében.
 Interurbán telefon:
 11-53 szám.

A Széligeti-színház
 művésznőinek egye-
 dűli főösszeállítója.
 Tisztításokat és átala-
 kításokat elvállalunk.
 Fűzők mérték után a
 legrovidebb idő alatt
 elkészíttetnek.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádigos,
 vízvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
 Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerék-
 párok, ellenőrző kasszák és
 gramafonok szakszerű javítása
 és állandó jókarban tartása.
 Bronzműves, lakatos és mű-
 szerész munkák elfogadtnak.

Olcsó takarmány!

Lovak, szarvasmarhák etetésére

maláta

kapható

métermázsánként 8 K-ért.

Moskovits Mór és fia r.-t.-nél
 Kolozsvári-utca 62.

Nagyteleky és Arany János-u.
 sarkán lévő házban egy szo-
 bás konyhából álló lakás a
 souterrainban november 1-re

kiadó.

Értekezni lehet INCZE irodában.

Vízvezeték-utcán szép kilátással
 egy családnak való ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd
 Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Nagyvárad legszebb kirándulóhelye
Szent László Püspök Gyógy-Fürdő
 Nagyvárad mellett.

Fürdőüzem teljes!

Kénes hévíz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását
 már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csusz,
 csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész
 telepen és az összes szobákban. Nagyszabású nyári uszoda 26°C folyton befolyó
 forrásvízzel, uszástanítás, napfürdő, homokkura. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

Komzsik Alajos,
 a fürdő bérlője.